

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukatsavaitinis
Dalyje Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kanaadoje \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

No. 85

Ozone Park, N. Y., 11417 Penktad., spalio (Oct.) 25, 1963

METAI 52-ji

KRISLAI

Tai ko gi siekiama?
Kiniečiams argumentas
Klaidingas laimėjimas
Moterys, protestuokite!
Prezidentas traukiasi?
Džiugus pranešimas
Aukšiniai žodžiai, bet...

— Rašo A. Bimba —

Jau tikrai begėdiškai laužo Maskvos sutarties dvasia. Ir ją laužo mūsų vyriausybė.

Tų armijos dalinių skraidinimas į Vakarų Vokietiją, tas planas sudarymui NATO niuklinio laivyno, kuriame ir Vokietija turėtų atominį ginklą, yra baisus, pavojingai žygiui. Jie sudaro didelį pavojų visam socialistiniam pasauliui.

Šitie mūsų vyriausybės militariniai žygiai, matyt, padidins ginklavimosi lenktynes.

Mūsų vyriausybė, kaip žinia, labai prastai žiūri į Kiniją. Betgi šitie jos kariniai žygiai kaip tik sustiprina kiniečių argumentus, kad Amerikos imperialistai netiki taikiu tautų sugyvenimu ir kad su jais taikūs sugyvenimai neįmanomi.

Su Kinija dar kartą gražiai "susidoro" ir Jungtinės Tautos. Asamblėja mūsų vyriausybės vadovybėje dar kartą nutarė kint tautai laikyti savo duris užtrenktas.

Bet tai laimėjo klaidinga, kvaila politika; laimėjo šalies karas, bet pralaimėjo taikos reikalas, pralaimėjo žmonijai.

Juk be tarimosi su Kinija, juk be Kinijos aktyvaus dalyvavimo visos kalbos apie nusiginklavimą yra tuščios, nieko nevertos.

Politika ignoruoti beveik vieną ketvirtadalį žmonijos yra stručio politika. Tas kvailas paukštis, sakoma, pamatęs pavojų, galvą įkišęs į smėlį ir manas, kad jo tas pavojus nepalies. Ir taip ne vienas tos veislės vargšas yra galą gavęs...

Dar turime 14 naujų astronautų. Jie ruošiami skridimui į Mėnulį. Bet jų tarpe nesiranda nė vienos moters. Tai pažeminimas ir įžeidimas visų moteriškosios lyties, visų mūsų didžiosios šalies moterų. Jos turėtų tuoj audringai užprotestuoti.

Galėtų savo žodį tarti ir mūsų lietuvių moterų klubai. Valentina Tereškova įrodė, kad ir moteris gali būti puikiausia astronautė!

Bet štai labai graži naujiena apie moteris iš Romos. Pasirodo, kad ten moterys katalikų bažnyčios galvas tiesiog iš kailio varo. Jos reikalauja, kad ir jos būtų įleistos į kardinolų ir vyskupų susirinkimą. Jos reikalauja, kad jie aukštieji burtų šinkoriai jas pripažintų žmonėmis. Tegų gyvuoją Romos moterys!

Kongreso komisijose svarstomas prezidento pateiktas gana geras civilinių teisių biilius. Jam priešinas pietinių valstijų baltieji šovninistai. Už biiliaus "sušvelninimą" jau kalba ir prezidento brolis Robertas Kenedis.

O sušvelnintas biilius būtų tikrai apgavystė. Negrai su juo nesutiktų, jam kovą paskelbtų visi, kuriems tikrai rūpi civilinės teisės ir mūsų šalies ateitis.

Skaitau Vilniaus "Tiesoje" (spalio 17 d.): "Tarybų Lietuva 5-tame pusl."

Kuboje dirba pašalinimui uragano "Flora" palikimo

Havana. — Uraganas "Flora" buvo vienas iš baisiausių Kuboje. Tik deka liaudies vyriausybės, Kubos žmonių organizuotumui, tai žmonių žuvo tik apie tūkstantis, nes visur buvo teikiama organizuota pagalba. Dabar Kubos liaudis masiniai stoji darban, kad pašalinus uragano palikimą. Vi-soje šalyje Jaunųjų organizacija organizuoja Raudonąsias brigadas ir siunčia į Oriente ir Camaguey provincijas, kurios nukentėjo nuo uragano.

Kubos Darbininkų Konfederacija (unija), Kubos Moterų federacija ir studentų organizacijos tą patį daro. Iš visos šalies liaudis su ūpu, energija, noru atsiliepė į vyriausybės ir organizacijų vadų pašaukimą.

Darbo yra nesvietiškai daug. Cauto, Cantillo, Camazano, Salado, Bayamo ir kitos upės per 30 mylių į šalį buvo poverstos plotus ežerais. Uraganas išjudintas jūrų vanduo veržėsi į žemesnį sausumą. Sunaikino daugybę tiltų, suardė keilius, geležinkelio pylimus ir sunaikino virš 18,000 gyvenimo namų.

Dabar numatoma, kad cukranendrės nukentėjo, bet mažiau, kaip buvo pradžioje manyta. Vėjo parbloškėtos, kurios plūduriavo ant vandens, tai laipsniškai atsikelia. Žuvo tik tos, kurios buvo apneštos dumblių ir vandens išrautos. Tikrų nuostolių dar negalima pasakyti, bet apie 500,000 tonu cukraus bus suimta mažiau, kaip buvo suimta 1962 m.

Labai nukentėjo bananų augmenys. Viename plote per 30 mylių jų medžiai buvo išguldyti. Ims apie 10 mėnesių naujų užauginti. Nukentėjo kavos, ryžių ir kukurūzų derlius. Kad padidinti maisto gamybą, tai, vyriausybės įsakymu, sodinamos bulvės, pupos ir įvairios daržovės, kurios greičiau duoda derlių.

Su medikale pagalba pirmoji pribuvo Tarybų Sąjunga, kurios lėktuvai jau spalio 13 d. atgabeno daktarų, slaugių ir gyduolių. Kubos liaudžiai su pagalba skubinasi: Bulgarija, Vengrija, Kinija, Šiaurės Korėja, Lenkija, Rumunija, Rytų Vokietija. Gauta pagalbos iš Meksikos ir Anglijos.

IR VĖL NEJSILEIDO KINIJO

Jungtinės Tautos, N. Y. — Po ilgų diskusijų 57 balsais prieš 41 vėl nutarė neįsileisti į Jungtines Tautas Kinijos Liaudies Respublikos. Dvylikos šalių atstovai ne-balsavo.

LAIVELIS NUKIRTO ŽMOGUI KOJĄ

San Francisco, Calif. — Ant beplaukiojančio čempiono Jim Smallio užvažiavo motorinis laivelis ir taip baisiai sužalijo koją, kad ligoninėje ją nupiovė.

IŠ VISO PASAULIO

Berlynas. — Grįždamas į Tarybų Sąjungą čia buvo sustojęs jos Užsienio ministras A. Gromyko. Jis sakė, kad nieko nepasiekė tarpasius su JAV ir Anglijos ministrais mažinimui apsiginklavimo.

Paryžius. — Prancūzijoje je manoma, kad naujas Anglijos premjeras vykins pirmesnio politiką.

Alžyras. — Grįždamas iš JAV čionai buvo sustojęs Etiopijos karalinas Haile Selassie.

Rangūnas. — Burmos vyriausybė sunacionalizavo septynis popirus gamy-nimo fabrikus.

San Diego, Calif. — Sulaukęs 79 metų amžiaus mirė admiralas Wm. L. Calhoun.

Washingtonas. — AFL-CIO viršininkai reikalauja JAV valdžios, kad pusė kviečių, kurie bus parduoti Tarybų Sąjungai, būtų išvežti JAV laivais.

Bona. — Vakarų Vokietijos žurnalas "Der Spiegel" rašo, kad Jungtinės Valstijos cenzūruoja laiškus tarp Kubos ir Vakarų Vokietijos. Žurnalas rašo, kad tai patvirtino ir Vakarų Vokietijos firmų vedėjų susirašinėjimas su Kuba.

Londonas. — Anglų Cunard laivų linija statys naują laivą 58,000 t. italpos, kuris galės vežti 2,000 keleivinių.

Maskva. — TSRS premjeras Chruščiovas priėmė Ceilono pakvietimą apsilankyti.

Jacksonville, Fla. — Uraganas "Ginny" neteko jėgos ir pasisuko į Atlanto vandenyną.

Praga. — Čekoslovakijos laikraščiai rašo, kad negalima laukti pakaitų Anglijos politikoje.

Beirutas. — Virš 5,000 Sirijos karininkų ir karių gelbėja Irakui pulti kurdus Mosulo srityje.

T. Sąjungos spauda apie JAV manevrus

Maskva. — Tarybų Sąjungos spauda, ypatingai "Izvestija", daug rašė apie Jungtinių Valstijų lėktuvais nunešimą į Vakarų Vokietiją ištisos divizijos. "Izvestija" ir kiti laikraščiai rašė, kad šis JAV žygis prieštarauja Maskvos sutarčiai ir kenkia valstybių solidarumui. Laikraščiai sakė, kad kiekvienam žmogui yra aišku, jog tai yra karo jėgų demonstracija, kuri neveda prie mažinimo apsiginklavimo.

Washingtonas. — Spalio 22 dieną pirmieji daliniai JAV Antrosios šarvuotos divizijos per 10 valandų ir 30 minučių buvo lėktuvais nunešti iš Forto Hood, Texas, į Vakarų Vokietiją.

Per parą apie 500 transporto lėktuvų ir mūsų juos lydinių lėktuvų iš Texaso valstijos pergavė į Vakarų Vokietiją 15,300 karininkų ir karių, taipgi apie 16,000 tonų ginklų ir amunicijos.

Nauji pertvarkymai Tarybų Sąjungoje

Maskva. — Įrengimas naujų milžiniškų fabriku, elektros gamyimo jėgainių, prakasimas kanalų, nutiesimas naujų vieškelių — reikalauja, kad jų tvarkymas ir naudojimas būtų platesniu plotu.

Todėl atskiros sąjunginės respublikos, Komunistų partijos, unijos ir kitos organizacijos jungiamos į sričių bendras organizacijas. Toks bandymas jau vykimas Užkaspijoje, kur į bendrą sritį jungiamos turkmenų, uzbekų, tadžikų ir kirgizų sąjunginės respublikos.

Po jų apjungimo numa-

tomas jungimas į vieną sritį armėnų, gruzinų ir azerbaidžianų respublikų.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos, Pabaltijos respublikos jau bendrina kultūrinius ir ekonominius reikalus, nes to gyvenimas reikalauja.

Paimkime kad ir Elektrenų galingą elektros gamy-nimo jėgainę — pačioje Lietuvoje neturėtų jai kuro, nei nebūtų kur suvartoti jėgainės gaminamą elektą.

Bendrinimas sąjunginių respublikų suteiks galimybę ir pašalinimui daugelio ministerijų, nes uždavinį atliks viena, su mažesniu skaičiumi žmonių.

Provokacija prieš Kubos respubliką

Havana. — Spalio 22 dieną du piratų laiveliai bandė iškelti sabotazninkų ir ginklų pietinėje Kubos pakrantėje. Kubos lėktuvai nuvijo piratus, taipgi laivą, iš kurio tie piratų laiveliai buvo nuleisti.

Washingtonas. — Kubos lėktuvai buvo padegę "J. Louis" laivą, kuris plaukė po Liberijos vėliava ir buvęs paklydęs. Laivas buvęs tik trylika mylių nuo Kubos pietinių krantų, ties Corrientes iškyšuliui. Tuo kartu ten ėjo susišaudymas tarp Kubos jėgų ir Kubos pabėgėlių laivelio.

KENEDIS VYKS Į EUROPA

Washingtonas. — Sekamą mėnesį prezidentas Kenedis vyks į Europą. Pirmiausiai jis matysis su Vakarų Vokietijos naujuoju kancleriu Ludviku Erhardu, paskui su Anglijos naujuoju premjeru — Home, o vėliau su Prancūzijos prezidentu De Gaulle.

Londonas. — Anglijos premjeras Home pasiuntė telegramą į Maskvą, kurioje sako, kad jis rūpinsis gerinimu abiejų šalių santykių.

Belgas apie šių dienų Kiniją

Bruselis. — Grįžo iš Kinijos R. Scheyvenas, buvęs Belgijos ekonominis ministras, o dabar profesorius Louvaino universitete. Jis ten lankėsi miestuose, kalbėjosi su paprastais žmonėmis, užsieniečiais ten gyvenančiais, ir Kinijos premjeru Chou Enlajumi.

Scheyvenas sako, kad Kinijoje geriau yra, negu Vakarų spauda rašo. Žmonės ekonominiai geriau gyvena, kaip seniau gyveno, jaunimas pritaria dabartinei santvarkai. Belgas mano, kad Vakarai gerai padarytų vesdami prekybą su Kinija.

MESKOS PIETŪS

New Yorkas. — Kada čionai buvo Tarybų Sąjungos cirkas, korespondentai klausė, kiek meška suėda. Jų lavintojas Filatovas sakė, kad viena didelė ruda meška per dieną suėda: keturis ir pusę svaro morkų, 2 uncijas medaus, apšpiati uogų, keturis ir pusę kepaluko tamsios duonos, didelį indą sriubos, 50 plytelių cukraus, dvi kvortas pieno ir vieną kiaušinį su lukštais.

Paryžius. — Prancūzija tolstą nuo NATO diktatūros.

NATO atominė ginkluotė kenkia Maskvos sutarčiai

Maskva. — TASS, Tarybų Sąjungos žinių agentūra, per radiją ir spaudą pareiškė, kad NATO nariai, plėsdami atominį apsiginklavimą, elgiasi priešingai dvasiai Maskvos sutarties. TASS, tarp kitko, sako:

"Tarybų Sąjungos vadai negali neimti dėmesin pavojingus NATO veiksmus, kaip tai atominį apginklavimą Vokietijos Federatyvės Respublikos (Vakarų Vokietijos) ir nesiimti reikalingų žingsnių užtikrinimui Tarybų Sąjungos ir jos talkininkų saugumo".

TASS pareiškimas sako, kad Maskvos sutartis susilaikyti nuo atominio bandymų atmosferoje, erdvėje ir povandenėje, teikia progą eiti prie naujų žingsnių taikos užtikrinimui ir draugiškam valstybių sugyvenimui. bet NATO militarinė veikla ir atominio ginklų plėtimasis sudaro komplikuo-tas sąlygas kontrolinimui taikos, kurios viso pasaulio žmonija trokšta.

Washingtonas. — Pentagonas paskelbė, kad jis imasi naujų priemonių apsiginklavimui Jungtinių Valstijų armijos užsienyje ir jos talkininkų naujais mo-

derniniais ir atominiais ginklais. Štai tie žingsniai trumpoje sutraukoje:

(1) Jungtinės Valstijos, Anglija, Vakarų Vokietija, Italija, Belgija, Graikija ir Turkija susitarė, kad greta JAV atominio submarinų, dar būtų 25 virš vandens plaukiojanti atominiai laivai. Jie bus bendroje NATO komandoje, o laivų įgulą sudarys minėtų šalių komandieriai ir jūrininkai.

(2) Jungtinės Valstijos "gabens į užsienio bazes ir NATO valstybėms toli siekiančias "Sergant" atominės raketas. Į NATO teritoriją jos gabena 175-ų milimetrų ir 280 milimetrų (po 11 colių) skersminiai patrankas, šaudančias atominiais užtaisymais. Taipgi yra siunčiamos į Europą 8-ių colių garklėmis atominės Haubicos. NATO jėgos bus apripintos ir naujais atominiais "General Sheridan" tankais.

(3) Kadangi Vakarų Vokietija neturi savųjų atominio ginklų, tai Jungtinės Valstijos aprūpins jos armiją ir karinį laivyną, nes tos jėgos yra NATO jėgų dalimi.

RYTŲ VOKIETIJOJE ĮVYKO RINKIMAI

Berlynas. — Sekmadienį, spalio 20 d., Vokietijos Demokratinėje Respublikoje įvyko parlamentariniai rinkimai. Balsavimuose dalyvavo 11,517,240 žmonių, kas sudarė 99.25 procento galinčių balsuoti.

ATVYKO I T. SAJUNGĄ CEILONO PREMJE

Maskva. — Čionai atvyko Ceilono premjerė Sirimavo Bandaranaike. Lėktuvų lauke ją pasitiko TSRS premjeras Chruščiovas. Numatoma, kad ji tarsis ekonominiais, taipgi Indijos ir Kinijos sienos reikalais.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtonas. — JAV militaristai matė virš Atlanto skraidančius Tarybų Sąjungos bombonešius "TU-95". Jie skrido po 500 mylių per valandą.

Washingtonas. — JAV prekybos departamentas leido parduoti Vengrijai 1,200,000 bušelių kukurūzų už \$1,930,000.

Ludwigsburg, Vakarų Vokietija. — Sulaukęs 76 metų amžiaus mirė knygų leidejas Kurt Wolff.

Washingtonas. — Respublikonams nepatinka, kad JAV teikia pagalbos Jugoslavijai.

Helsinkis. — Tarybų Sąjunga parduos Suomijai 130,000 tonų kviečių.

Maskva. — Sulaukus 52 metų amžiaus mirė rašytoja Galina Nikolajeva.

Washingtonas. — Sulaukęs 76 metų amžiaus mirė admiralas J. L. Kauffmannas.

Chicago. — Spalio 22 dieną čia buvo paskelbta "Laisvės diena". Boikotą paskelbė Komitetas už civilines laisves. Apie pusės viešų mokyklų, į kurias lankosi 225,000 vaikų, jie neatėjo.

Demonstracijose dalyvavo apie šimtas tūkstančių vaikų.

Havana. — Kubos premjeras Kastro sako, kad jei-gu JAV vyriausybė nori pagalbėti Kubos žmonėms nugalėti uragano palikimą, tai turi nuimti nuo Kubos ekonominę blokadą.

Paterson, N.J. — Įvyko gaisras audinių dažų Franklin Finishing Co. fabrike. Tuo metu dirbo apie 100 darbininkų. Iš jų 28 skaudžiai apdegė, o S. Maricis sudegė.

Albany, N. Y. — New Yorko valstijoje jau įvyko virš 100 miškų gaisrų. Vietomis išdegė po 1,000 akrų.

Tel Avivas. — Izraelyje dar gyvena 300,000 arabų.

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year,	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	\$10.00
United States, per 6 months	\$5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months,	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year,	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months,	\$6.50

Svarbi konferencija

JAU KURIS LAIKAS spaudoje buvo pasirodę žinių, kad š. m. lapkričio '24 d. Čikagoje įvyks konferencija apsvartymui, ką daryti, kaip kovoti prieš naciškus kriminalistus, gyvenančius Jungtinėse Valstijose.

Po karo tokių gaivalų, kurie dalyvavo žmonių žudynėse, vykdydami žvėrišką hitlerinę politiką, atvyko į Jungtines Valstijas, ir jie čia gyvena—vienai slappyvardžiais, kiti tikromis savo pavardėmis.

Čikagoje yra susidaręs komitetas—"National Committee Against Nazi Criminals and Nazism in America"—ir šis komitetas dabar šaukia konferenciją, kurioje bus aptarta, ką daryti, ką veikti, kad tuos karo kriminalistus JAV vyriausybė grąžintų į tas šalis, kur jie atliko kriminalybes, kad jie ten atsakytų už savo biau-rius darbus.

Mes laukėme, tikėdamiesi, kad šaukėjai paskelbs konferencijos darbų dienotvarkį, kad vykstantieji konferencijon delegatai žinotų, ką teks svarstyti. Dabar gavome minėto komiteto laišką, kuriame pažymima, jog konferencijos tikslas bus: "Išdirbti planus ir paskirti komitetus, kad jie vykdytų įvairius projektus mūsų tikslui pasiekti," atseit, tęsti kovą už tai, kad karo kriminalistai būtų atiduoti toms valstybėms, kurios jų reikalauja.

Konferencija įvyks Hamilton hotelyje, 20 S. Dearborn St., Chicago, Ill. Tą pačią dieną ten pat bus ir masinis mitingas.

Šaukėjai ragina įvairias organizacijas pasiųsti savo delegatus.

Būtų gerai, kad greta kultūrinių bei kitokių organizacijų atstovų, konferencijoje dalyvautų juo daugiau darbo unijų delegatų.

Jie---prieš konsulatą Čikagoje

LIETUVIPKIEJI "VEIKSNIAI", sužinoję, kad Washington'e ir Maskvoje rimtai svarstomas klausimas dėl atidarymo Tarybų Sąjungos konsulato Čikagoje, o amerikinio—Leningrade, pradeda rekti. Jie šaukia net specialius pasitarimus Čikagoje, pasisakymui prieš tarybinio konsulato ten atidarymą.

Tai ir parodo, iš kokios medžiagos "veiksniai" sudaryti: kas tik už taikų sambūvį, kas tik už progresą, tam jie priešingi, prieš tai jie bliauna.

Tarybinis konsulas Čikagoje būtų labai naudingas amerikiečiams daugeliu atveju. Šiuo metu, kai ekonominės blokados ledai tapo pralaužti, kai JAV vyriausybė jau leidžia fermeriams parduoti TSRS javus, Čikagoje esąs konsulatas didžiai pasitarnautų visam reikalui, visam bizniui. Be to, žmonėms, norintiems aplankyti Tarybų Sąjungą, konsulas Čikagoje sudarytų dideles lengvatas vizų gavimo reikalu.

Iš kitos pusės: prasidėjus prekybai (pirmiausia javais) tarp mūsų šalies ir Tarybų Sąjungos, buvimas amerikinio konsulato Leningrade taipgi labai pasitarnautų amerikiečiams, nes didesnė pusė javų, gabenamų iš mūsų šalies į Tarybų Sąjungą, veikiausiai eitų per Leningrado uostą.

Na, o jeigu JAV neleistų tarybiniam konsulatui atsidaryti Čikagoje, tai TSRS vyriausybė neleistų amerikinio konsulato atidaryti Leningrade.

Vienaip ar kitaip kalbėsime, iškeltas klausimas dėl konsulatų apsikeitimo tarp Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų yra labai pribrendęs klausimas.

Taigi, ką reiškia "veiksnių" rezoliucijos ir riksmas? Nieko!

Bet "veiksniai" yra pridarę tiek daug kvailysčių, kad ši jų kvailystė nieko nenustebina.

1,100 metų slavų abėcėlei

SIEMET SUKAKO 1,100 metų, kai buvo išrasta slaviškoji abėcėlė, slavų raštas. Tarybinėje spaudoje skaitome:

"TSRS Mokslų akademijos leidykla Maskvoje išleido V. Istrino knygą "Slavų abėcėlei 1,100 metų" ("1100 let slavianskoj azbuki"). Moravų kunigaikščio Rostislavo pakviesti į Moraviją atvyko 863 metais du broliai misijonieriai, Kirilas ir Metodijus. Jie iš graikų kalbos į senovės slavų kalbą išvertė daug knygų. Be to, Kirilas sudarė slavų abėcėlę, kuria buvo spausdinamos knygos.

V. Istrinas šioje knygoje pasakoja, kaip gyveno ir dirbo slavų švietėjai Kirilas ir Metodijus."

Tenka priminti, kad Kirilo ir Metodijaus išrastu slavų raštu naudojosi ir mūsų tėvų žemė, Lietuva, kai ją valdė kunigaikščiai,—prieš Lietuvos sujungimą su Lenkija, o dar per kurį laiką ir po to. Dauguma ano meto Lietuvos valstybinių dokumentų buvo rašyti slavišku raštu.

Kas ką rašo ir sako

ŽINGSNIS PIRMYN

Kanadiečių "Liaudies Balsas" rašo:

Jungtinių Valstijų prezidentas J. Kenedis pasakė, kad privatus piklikai gali parduoti kviečius Tarybų Sąjungai ir kitoms socialistinėms šalims, išskyrus Kiniją ir Kubą. Žinoma, tai buvo pasėkos to fakto, kad Kanada parduoda kviečius ir miltus visoms socialistinėms šalims, įskaitant Kiniją ir Kubą. Kenedžio įvyausybė buvo priversta Jungtinių Valstijų kviečių augintojų ir kviečių pirklių. Bet ir tai gerai. Tuomi panaikinama dar viena klūtis geresniam tautų susyvenimui.

Panaikinimas visokių suvaržymų prekyboje su socialistinėmis pasauliu būtų dar didesnis žygis taikos išlaikymui, negu kad sutartis sulaukymui nuklinių bandymų. Ir čia nereikia jokių inspekcijų. Jungtinės Valstijos ir kitos Vakarų šalys turėtų nieko nelaukiant panaikinti embargus prekyboje. Jos turėtų jau įsitikinti, kad tie embargai nepastos kelio pažangai. Priešingai, jie tik-tai kenkia Vakarų ekonomijai. Kiek darbininkų šiandien dirbtų, jeigu Vakarai parduotų viską socialistinėms šalims!

M. THOREZAS APIE KINIJOS KOMUNISTUS

Š. m. spalio 6 d. įvyko Prancūzijos Komunistų partijos CK plenumas, kuriame pagrindinį pranešimą padarė partijos generalinis sekretorius Morris Thorez. Jo kalba buvo ilga, ir ji daug lietuvių komunistų nūdienę politiką. Thorezas ją kritikavo.

Vilniaus "Tiesoje" telpa tos kalbos atpasakojimas, suglūstą formą pateiktas Eltos, Tarybų Lietuvos žinių agentūros. Mes čia paduosime kai kurias iš to dokumento ištraukas, kad skaitytojai galėtų suprasti, kaip prancūzai komunistai šiandien žiūri į kinų komunistų ir tarybinių komunistų ginčus.

Skaitome: Dabar, po to, kas jau buvo pasakyta, norėčiau vėl pakalbėti apie rimtus nesutarimus, iškilusius tarp mūsų dėl karo ir taikos problemų. Yra žinoma, kokią nesuprantamą poziciją užėmė Kinijos vadovai Maskvos sutarties atžvilgiu. Reikia pasakyti, kad ši jų pozicija prieštarauja 1957 metų Deklaracijos ir 1960 metų Pareiškimo dvasiai ir raidėi. Ji prieštarauja 1957 metų Taikos manifestui, t. y. dokumentui, kurį Mao Czedunas pasirašė ir kuriame išdėstyta toks šūkis: "Reikalautume, kad būtų uždrausta gaminti ir naudoti atominę bei vandeningą ginklą ir kad pirmiausia būtų tuojau pat nutraukti šio ginklo bandymai."

Kinijos vadovų pozicija prieštarauja 81 komunistų ir darbininkų partijos 1960 metų Pareiškimui, kurį jie taip pat pasirašė ir kuriame buvo sakoma:

"Kovoti reikia vis platesniu užmoju, atkakliai siekiant realių rezultatų—kad būtų uždrausta bandyti gaminti branduolinį ginklą..."

Vadinasi, TSRS ir jos vyriausybė, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas ir draugas Chruščiovas kovojo, siekdami įgyvendinti vieną iš bendroose pareiškimuose išdėstytų punktų.

Kinios vadovai dabar pateikia tokį argumentą: jei nenusišalinti, tai nereikia nutraukti ir poėmių bandymų. Tai reiškia, kad grįžtama prie visų laikų sektantų somprotavimų: visą arba nieko. Jeigu negausiu visko, nenoriu nieko. Kiek kartų mes kovojome prieš tokią klaidingą mintį! Kiek kartų mes aiškinome, kad streiko metu darbo žmonės, reikalaujant tikro mastu padidinti darbo užmokesį, gali būti priversti pradėti darbą, net jeigu jų reikalavimai ne visiškai pa-

tenkinti: tai nereiškia, kad jie atsisakė visų savo reikalavimų ir kad jie nebekovosia už jų patenkinimą.

Pažymėjęs, kad "kova už taiką buvo nuolatinė komunistinio judėjimo kova," M. Thorezas toliau sakė minti liaudies Kinijos ir Indijos konfliktą dėl kelių kilometrų kalnų vietovės Himalajuose. Mes atvirai pasakėme savo draugams kinams, kurie posėdžiavo kartu su mumis 81 partijos pasitarime: mes nesu-prantame jūsų karo, mes nesu-prantame šių karinių operacijų. Mes jiems pasakėme: Indija—viena iš taikos zonos šalių; apie šią taikos zoną kalbama 1957 metų Deklaracijoje. Indija—šalis, išsivadavusi iš kolonijinio jungo; tai—valstybė, su kuria kartu liaudies Kinija pasirašė penkis Bandungo principus.

Paminėsim, be kita ko, prieštaravimą, dėl kurio susipainiojo Kinijos vadovai. Pirmia, jie sako, kad buvusio kolonijinio šalių išsivadavimo judėjimas—tai lemiamas veiksnys, kad kaip tik ten kyla uraganas. O po to jie savo pasienyje pradeda kovoti prieš Indiją, kurią jie laiko imperialistinės už kokią nors kitą imperialistinę šalį. Koks prieštaravimas!

Ar tokia pozicija paaiškina, kad Indija galiausiai išvadavo Goa anklavą, priklusius Portugalijai, kai tuo tarpu kinai netrukdo portugalams būti Makao teritorijoje—tiems patiems portugalams, prieš kuriuos kovoja juodaodžiai Angoloje? Nejaugi taip liaudies Kinija efektyviai remia Angolos liaudies išsivadavimo kovą? Mes žinome, kad kinai per amžius garsėjo savo kantrumu. Jie, be abejo, turi svarų pagrindą neliesti Makao teritorijos.

Jie taip pat neliečia Honkongo, kur jie užraptorui leidžia ramiai gyventi. Bet tada kodėl gi nebūtų kantiems ir nesureguliuoti kaip tik derybomis šienų su Indija problemos? Kam gi mokytis kitus? Kam gi aiškinti kitiems, kad reikia spartinti įvykius, kariauti, kelti konfliktus ir tikrai smurto meto dais spręsti visas problemas?

L. BREŽNEVO VIZITAS AFGANISTANE

Afganistano vyriausybė pakvietė TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininką L. Brežnevą oficialiam vizitui. Su Brežnevu, aišku, vyko didoka delegacija, kuriai jis vadovavo. Iš Kabulo Tarybinė spauda taip rašo apie tarybinės delegacijos sutikimą Afganistane:

Kabulo aerodrome L. Brežnevą sutiko Afganistano karalius Muhamedas Zahar šachas, maršalas šachas Valis, Afganistano ministras pirmininkas Muhamedas Jusufas, Liaudies tarybos pirmininkas Abdullah Zahiras ir kiti oficialūs asmenys.

Aukšto tarybinio svečio garbei Tarybų Sąjungos ir Afganistano vėliavomis papuoštame aerodrome buvo išrikiuota garbės sargyba, sugroti Tarybų Sąjungos ir Afganistano valstybiniai himnai, nuaidėjo pabūklų salvės—nacių salutas.

Aerodrome Afganistano karalius Muhamedas Zahar šachas ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas L. Brežnevas pasakė kalbas.

Iš aerodromo L. Brežnevas ir Afganistano karalius automašinomis važiuoja į Čehelsono rūmus, kur bus TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko rezidencija, jam viešint Afganistane.

Afganų tauta L. Brežnevo vizitą į Afganistaną laiko "efektyvia priemone Afganistano ir Tarybų Sąjungos politiniams santykiams toliau stiprinti," rašo laikraštis "Slah." TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko vizitas į Afganistaną pažymi laikraštis "Anis," yra dar vienas žingsnis pirmyn; vystant ir stiprinant Afganistano ir Tarybų Sąjungos palikimo

IŠ LAIŠKŲ

Vilnius rugsėjo 10 d.
Mielas drauge Antanaai,

Šiomis dienomis grįžau iš Jugoslavijos, kur praleidau savo atostogas. Išsėdamasis turėjau galimybės arčiau susipažinti su visa šalimi. Ir kur tik mes nesilankėme, visur mes jautėme didelį nuosirdumą ir draugiškumą mūsų tarybinių žmonių, adresu. Aš turėjau progos akivaizdžiai įsitikinti, koks didelis Jugoslavijos liaudies tarpe yra Tarybų Sąjungos autoritetas.

Man teko susipažinti su daugeliu vadovaujančių Jugoslavijos darbuotojų. Dauguma jų—tai buvę aktyvūs partizaninės kovos prieš voikiškąjį fašizmą dalyviai. Pažymėtina, kad antrojo pasaulinio karo metais labai platus Jugoslavijos liaudies sluoksniai aktyviai dalyvavo antifašistinėje kovoje. Mums pranešė, kad toje kovoje kas devintas Jugoslavijos gyventojas žuvo nuo mūsų priešų rankų. Tikrai, Jugoslavijos liaudis žino, kas yra karas, ir ji ryžtingai stoja už taiką.

Jugoslavija—tikrai puiki šalis. Labai graži gamta, ir puikūs yra jos žmonės, kurie dabar energingai stato socializmą. Jokių būdu negalima sutikti su tais, kurie ignoruoja gyvenimo faktus ir sako, kad ten nėra socializmo. Aš sakau tai, ką pats savo akimis mačiau lankydams fabrikus, žemės ūkio kombinatus, kultūrinės įstaigas. Tikrai, ten visuomeninta pramonė, kaskart plečiasi ir stiprėja žemės ūkio kooperacija. Sparčiai kyla liaudies kultūra. Tiesa, dar yra kai kurių skirtumų, sprendžiant kai kurias ideologines problemas, tačiau pirmąjį eilį mes turime stiprinti tai, kas mus jungia. O čia vis daugiau ir daugiau yra bendro ir pirmoje eilėje kovojant už taiką visame pasaulyje.

Baigiantis mano atostogoms, į Jugoslaviją atsilinkė N. Chruščiovas. Šio kelionės, kontaktai ir derybos su Jugoslavijos vadovais neabejojamai padės toliau stiprinti draugiškus ryšius tarp Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos. Man teko kelis kartus matyti N. Chruščiovą. Chruščiovą žmonės visur nuosirdžiai sutikdavo, jis buvo visų laukiamas ir gerbiamas.

Na, o dabar aš jau vėl savo gimtajame krašte, vėl prie darbo. Dabar pas mus puikios, saulėtos dienos. Iš viso, seniai nėra buvę Lietuvoje tokios šiltos vasaros, kaip šiemet. Tai ypač jaučia mūsų kaimas. Esant geram orui, jau baigiami valyti javai. Labai džiugu, kad šiemet penkta dalis javų derliaus buvo nuimta kombainais. Tuo pat metu sparčiai eina kūlimas. Jau iki rugpjūčio 31 dienos kolūčiai ir tarybiniai ūkiai įvykdė grūdų pardavimo valstybei planą. Ir grūdų derlius, reikia pasakyti, šiemet neblogas. Gerai klostosi reikalai ir kitose žemės ūkio šakose. Jau pasėta daugiau kaip pusė žiemkugnių.

Gerai dirba ir mūsų pramonės darbininkai. Sėkmingai vyksta naujų stambiųjų chemijos pramonės įmonių statyba. Jau pradėti statyti ir nauji mėsos pramonės įmonės. Gerai dirba ir mūsų žemės ūkio mašinų gamyba. Jau pradėti statyti ir nauji traktorių gamyklos. Jau pradėti statyti ir nauji traktorių gamyklos. Jau pradėti statyti ir nauji traktorių gamyklos.

draugiškus ir nesavanaudiškus santykius. Afganų tauta labai vertina draugišką pagalbą, kurią Tarybų Sąjunga teikia Afganistanui.

nių statyba Kaune, Jona-voj ir Kėdainiuose, sparčiai eina į priekį Lietuvos valstybinės šiluminės elektrinės statyba. Gerokai daugiau, negu pernai, pastatyta gyvenamųjų namų. Atidaryta eilė naujų puikių mokyklų. Statomos naujos sanatorijos ir poilsio namai. Ta proga: man draugai pasakojo, kad šiemet Palangoje poilsiautojų buvo kaip silkių bačkoje—kaip niekad.

Dabar pas mus daug daroma, įgyvendinant birželio mėnesį įvykusio TSRS CK Plenumo iškeltus užda-

vinius komunistiniam darbo žmonių auklėjimui ir visam ideologiniam darbiui pagerinti.

Labai džiaugiamės, kad pasirašyta sutartis dėl branduolinių bandymų uždraudimo atmosferoje, kosmose ir po vandeniu. Aišku, kad tai dar nereiškia, jog jau užkirstas kelias karui, ginklavimosi varžyboms. Bet tai pirmas realus ir konkretus žingsnis keliu į susitarimą dėl visuotinio ir visiško nusiginklavimo, keliu į tarptautinio įtempimo sumažinimą.

Siunčiu visiems geriausius linkėjimus.

Jūsų

A.

LIETUVOJE VISI MYLI
SKAITYTI "LAISVĘ"

Rašytojo J. Subatavičiaus laiškas

Skaitinėdamas "Laisvę," "Vilni" ir "Liaudies Balsą," dažnai stebiu laiškus iš Lietuvos. Savo dėdės rašo jų giminės—ir būtinai padėkoja už laikraštį: visi labai mėgstą skaityt laikraštį iš ano tolimojo krašto. Daug kas irgi norėtų gauti tokį laikraštį, net siūlosi mainais įsigyti,—už Amerikinių laikraštį mielai sutiktų siuntinėti kurį Lietuvos laikraštį...

Kad "Laisvę," "Vilni," "Liaudies Balsą" čia labai myli skaityt artesnieji mano kaimynai, aš gerai patyriau asmeniškai. Kai nunešu ryšėlį, pradžiuanga, tuoj atriša ir godžiai skaito. Visi namiškai perskaito, pasakui gauna jų kaimynai ir jų bičiuliai. Dažnas ryšelis patinka ir į biblioteką, į skaityklą. Pats mačiau, kas ten tada dedasi: bent keli aplinkui ir subėda smalsias akis į amerikonišką laikraštį!..

Taip, mano mieli draugai! Jūs itin dažnai savo laikraštį skaitote laiškus iš Lietuvos, randate tokių idomių tikroviškų, aktualių žinių apie savo gimtąją šalėlę, apie milžinišką statybą, apie didelius darbus po visą plačiąją Tarybų Sąjungą, apie gerėjantį gyvenimą. Štai čia irgi laiškas iš Lietuvos, tik jis buvo parašytas man. O aš jį čia imu ir visą gražiai persiunčiu jums. Laišką tą man atsiuntė vienas mano geras bičiulis—rašytojas ir poetas J. Subatavičius, nuolatinis Vilniaus Valstybinės grožinės literatūros leidyklos bendradarbis.

Štai jis—tas įdomus laiškas.

Vilnius. 1963. IX. 20
Gerb. Drg. Kaškaiti!

Nustebau, kad Jūs savo straipsny ir mane paminėjote. Vadinasi, ir aš lyg ir laisvietis. Bet aš visai neseniai ją skaitau. "Laisvę" man užprenumeravo vienas bostonietis, neseniai lankėsis Lietuvoje. Bet ir per trumpą laiką aš spėjau pamilti šį "semi-weekly." Jame randu daug idomių žinių, bliviai ir su didžia išmintimi daug kas vertinama ir aprašoma.

Neužmiršiu, kaip teisingai ir išsamiai buvo įvertintas mano atliktas Filipo Bonoskio knygos "Stebuklingasis papartis" vertimas. Recenzentui reikėjo daug kruopštaus lyginimo, pakol jis galėjo išanalizuoti visą mano darbą ir duoti tikrai teisingą įvertinimą.

Dėkingas esu redaktoriui R. Mizarai, kad jis randa vietos mano eilėraščiams. Gaila, kad negaliu girdėti skaitytojų atsiliepimų. Kartais abejoju, ar skaitytojai supranta mano mintį, išreikštą eilėraščiuose. Čia, vietoje, daug kam jie "neįkandami," nors, mano nuomone, jie labai paprasti ir aiškūs.

Linkiu jums viso geriausio!

J. Subatavičius
Grožinės literatūros leidykla

Tai ir visas mano mielojo draugo laiškas. Laišką pa-brežiama, kad jis "Laisvę" myli, idomiai ją skaito. Tai kaip tik sutinka su bet kur "Laisvę" užuomina: "Laisvė" eina į Lietuvą ir žmonės ją myli." Šią užuominą turime suprasti, kaip paraginimą dargi kam užprenumeruoti "Laisvę" Lietuvą, savo giminėm, savo žmonėm.

Brockton, Mass.

Mirė

Spalio 8 d., ligoninėj, mirė Teresa Mitkus (Alusow—Kačinskytė). Ji sulaukė 76 metų amžiaus.

Iš Lietuvos paėjo iš Pupkaimių kaimo, Veliuonos apylinkės. Paliko nuliūdime du sūnus—Praną Alusow, kuris yra profesoriumi Jacksonville, Ill., ir John Alusow, gyvenantį Brocktone, 7 anūkus, seserį Dianą, jos vyrą, pusseserį Frances ir jos sūnų. Buvo palaidota Melrose kapinėse, kur jos vyras palaidotas. Serminėje buvo daug gėlių ir skaitlingai palydėta į kapines.

Sukaktis

Spalio 17 dieną sukako 80 metų Tadašui Vasariui, nariui LLD 6 kuopos ir "Laisvės" skaitytojui.

Ta proga jie užkvietė savo artimus draugus pas save. Gaila, kad aš negalėjau dalyvauti,—sürgau slėga.

Vasarius savo namuose turi knygynėlį, skaito laikraščius, žurnalus, knygas, ir atrodo dar sveikas. Namu lauko pusėje jo paties padaryti "malūnai". Net "The Brockton Daily Enterprise" buvo atsiuntęs fotografą nutraukimui jų paveikslų, ir vėliau įtalpino atvaizdą su tais "malūnais".

Vasariai užaugino du sūnus. Dabar Vasariai patenkintai leidžia senatvės metus. Linkiu jiems sveikatos ir ilgai gyventi.

G. Shinaraitis

J. GRIGISKIS

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Kenedžio nusistatymas gali nedarbą padidinti

Kelias atvejais prez. Kenedis pakartojo savo nusistatymą, kad jis yra priešingas trumpinti darbo savaitę. Jo manymu, 40 val. darbo savaitė turėtų būti pastovi per visą šį šimtmetį.

Jeigu darbo savaitę pasilieka netrumpinama, tai kaip su 5 ar 6 milijonais bedarbių, kur jiems surasti darbą? Juk nuolatinis gyventojų prieauglis taipgi reikalauja naujų darbų, naujų priemonių, kaip susikurti tinkamą gyvenimą. Dabar jau apskaičiuojama, kad šio šimtmečio pabaigoje Jungtinės Valstijos turės apie 350 milijonų gyventojų.

Tiesia, naujų darbų šen ir ten atsiranda, bet jie nepajėgia sugerti milijonų bedarbių. Iš kitos pusės, automacija veikia, laipsniškai išmeta iš darbo vis daugiau ir daugiau darbininkų.

Valdiškasis Darbo departamentas pripažįsta, kad automatuota mašinerija kasdien pašalina iš įvairių darbų po apie 40,000 darbininkų, kuriems tenka susirasti naujus darbus arba eiti į bedarbių gretas.

Neseniai Darbo departamento pareigūnas Leon Greenberg pateikė senatiniam komitetui raportą, kuris parodo, kad 204 industrijos, 1957 metais samdžiusios arti 13 milijonų darbininkų, 1961 metais turėjo 11,748,000. Per tą neilgą laikotarpį apie 1,300,000,000 darbininkų tose industrijose neteko darbo. Tai buvo automacijos pasekmės.

U. S. Industries, Inc., prezidentas John I. Snyder nurodo, kad šiuo metu moderninės automatinės mašinerijos gali apsieiti su visai mažu darbininkų skaičiumi.

Kaip matote, valdiškojo Darbo departamento raportas senatiniam komitetui ir industrialistų pareiškimas niekaip nesutaukiami su prez. Kenedžio nusistatymu netrupinti darbo savaitę, bet surasti naujų darbų įvairiose industrijose.

AFL-CIO reikalauja, kad darbo savaitė būtų sutrumpinta iki 35 val., kai kurios unijos kovoja už 32 valandų darbo savaitę. Tai sveikas ir visų remtinas reikalavimas trumpinti darbo savaitę, nes kitokios išeities niekas nesuranda, kaip nedarbą mažinti. Juk technikos pažanga eina visu smarkumu. Automatizuota mašinerija palengvina darbą, sudaro naujas darbo sąlygas, kur su daug mažesniu darbininkų skaičiumi daug daugiau produkcijos galima pagaminti.

Nemalonai Jungtinės Valstijos atmosfera

Spalio 11 d. Jungtinių Tautų generalinė asamblėja užgyrė svarbią rezoliuciją 106 balsais prieš 1 balsą. Tasai vienas balsas buvo Pietų Afrikos respublikos, kurią minima rezoliucija pasmerkė.

Idomu, kad vakarykščiai, kai toji rezoliucija buvo pasiūlyta J. T. Specialiam Politiniam Komitetui, Jungtinės Valstijos ir kitos 8 valstybės balsavo prieš tą rezoliuciją, o ant rytjaus, kai ji buvo pasiūlyta generalinei asamblėjai, Jungtinės

Valstijos balsavo už tą rezoliuciją.

Tai buvo Jungtinės Valstijos nemalonai atmosfera. Visą laiką mūsų šalies vyriausybė bandė Pietų Afrikos valdžios neužpykinti, su ja plaukyti artimus ryšius, net ir ginklų jai paroduoti, nepaisant to, kad toji valdžia su negrais elgiasi dar žiauriau, kaip baltieji šoviniškai mūsų krašto pietinėse valstijose. Užtenka prisiminti ir tai, kad Pietų Afrikoje 3 milijonai baltųjų turi savo valdžią, o apie 10 milijonų negrų ir kitų rasių žmonių, neturi jokios valdžios atstovybės.

Generalinės asamblėjos rezoliucija reikalauja, kad Pietų Afrikos valdžia susilaikytų persekiojus savo oponentus, sulaukytų areštuotųjų teismus, išlaisvintų politinius kalinius, kuriais visi kalėjimai yra užpildyti.

Daugelis skolingi daktarams

Michigano universiteto tyrinėjimo centras skelbia, kad praeitais metais vienas iš keturių amerikiečių buvo skolingas savo daktarui, dantistui ar ligoninei.

Taipgi apskaičiuojama, kad vienas amerikietis iš dešimties yra skolingas pinigų apmokėti medikalinės bilas.

Bedarbiai, mažai uždirbantys ir pensininkai daugiausia nukentia dėl stokos nemokamos medicininės pagalbos.

Prez. Kenedžio siūloma nemokamos medicininės pagalbos pensininkams programa, todėl, labai svarbu Kongresui užgirti.

Mažyčiai televizoriai

Televizorių gamybos kompanijos lenktyniuojasi gamindamos mažyčius televizorius. Krautuvėse jau galima gauti 11 colių televizorių, kurie tesveria tik 12 svarų, parsiduoda po \$99...95. Bet dabar jau galima 8 ir 5 colių televizorių.

Kaip dabar galima gauti visokių kišeninių radijo priimtuvų, veikiausia neužilgo turėjime ir kišeninių televizorių.

Kiek Amerikoje našlių

Šiuo metu Amerikoje yra apie 8 ir pusę milijono našlių moterų. Tai išeina po keturias našles moteris kiekvienam našliui vyrui.

Lawrence, Mass.

Vajaus lenktynės

Turiu pranešti linksma žinią, kad į "Laisvės" vaju stoji M. Kazlauskienė, iš Haverhillio. Tai gabi vajininkė, kuri turi daug pažįstamų, turi progų gauti naujų skaitytųjų ir atnaujinti prenumeratas tiems, kuriems pasibaigė.

Bet į draugiškas lenktynes stosime mes, lawrenciškiai, ir tai nebus lengvos lenktynės. Pasidarbuosime, ir tik tada pamatysime, kurie lenktynes laimėsime.

"Laisvės" Nr. 83 buvo S. rašas darbininkų, kurie dirbo bankete spalio 6 d., bet ten praleistas vardas N. Šupetrienės, kuri dirbo prie stalų ir kitokių darbus. Klaidą atitaisau ir atspiršau.

S. Penkauskas

Mažoji skruzdėlėlė

Dažnai girdime posakį "Darbštus kaip skruzdėlę." O visgi gyvenimo praktikoje nedaug kas skruzdėlių darbštumu seka. Literatūroje skruzdėlės įsada yra minimos pagarbiai dėl jų darbštumo. Nuo kūdikystės dienų man dar vis prisimena mokykloje deklamavimą, neprisimenu, kurio tai rusų poeto, "Skruzdėlė ir žiogas." Poemos turinys maždaug yra toks: Orui atvėsus, alkanas drebantis žiogas maldaujančiai kreipėsi į darbštuolę skruzdėlę, idant ji, tik iki pavasario, priimtų jį ir priglautų. Skruzdėlė paklausė:

"Kaimynėli, ką gi tu veiki per ištisą vasarą, kad niekuo neapsirūpina žiemai?"

"Vasarą! Ištisą vasarą aš dainavau!" teisinosi žiogas.

"Jeigu per vasarą dainavai, tai dabar pašok," atsakė skruzdėlė.

Mokytojas aiškino, jog tai yra takoma žmonėms, idant veltui laiko neiekvotų. Kūdikystės dienose girdėti žodžiai bei matyti vaizdai dažnai įstrigę pasilieka visame žmogaus gyvenime. Ne be reikalo dvasininkija, kovodama už religijos pamokų palaikymą viešosiose mokyklose, argumentuoja:

"Leiskite mums vaikams mokytis bent iki 14 metų jų amžiaus, o toliau jie patys žinos savo kelią."

Nukrypau nuo temos apie skruzdėles. Sovietų mokslininkai, kaip ir į daugelį kitų gamtiškai naudingų, bet dar žmonėms neišaiškintų reiškinių, atkreipė savo dėmesį į gausius miškuose skruzdėlių. "Laisvės" Nr. 78 tilpo žinia "Skruzdėlynų kolonija." Skaitome:

"Siemet vasarą Karpatų miškuose pirmą kartą pradėta inventorizuoti skruzdėlynus ir tirti skruzdėlių gyvenimą. Yra žinoma, kad kai kurių rūšių skruzdėlės naikina kenksmingus vabzdžius ir pūna dirvą, darbdamos didžiulę naudą augmenijai. Miškininkai nutarė dirbtinai būdu veistinti skruzdėlynus. Spėjama, kad siemet Karpatuose patvarkys pusantro iki dviejų kartų padidinti skruzdėlių kolonijų skaičių."

Perskaičiusi užvedžiau kalbą su savo kaimynu apie skruzdėlių naudingumą. Jis štai ką man papasakojo:

"Tėvas išvažiavo į mišką parvežti skruzdėlių," pasakė motina." Mes, vaikai, turėjome juoką, kad tėvas parveš skruzdėlių. Kada tėvas važiuodavo parvežti žabų, samanų ar kitko, gerai tai žinojome, bet kam gi skruzdėlių?"

"Daržė kopūstus užpuolė žalios kirmėlės. Atrodė, kad greitai jos viską sudoros. Tėvas sužėrė į maišus rudų skruzdėlių lizdus, parvežęs išbarstė, tai kopūstų lėšvėse ir kirmėlės pranyko. Kopūstai vėl augo sodrūs ir dideli."

Mano motina, kirmėlėms kopūstus apnikus, apibarsė tydavo juos pelenais. Lietus pelenus nuplaudavo, bet kirmėlės pranykdavo.

Kartą tėmijau, kaip sunkiai skruzdėlė tempė tris kartus už save didesnę kirmėlaitę į savo lizdą. Kažin kaip ir dabar lyg turiu pagarbą skruzdėlėms, bet niekuomet jų neįsileidžiu į virtuvę. Darželyje leidžiu joms kurtis.

Iš mokslininkų tyrimo paaiški, jog skruzdėlės atlieka daug naudingo triūsą žmogaus geriui.

Žmona

San Francisco, Cal.

Spalio 13 d. įvyko LLD ir LDS kuopų susirinkimai pas A. Norkienę, jos naujai, gražiai padabintame bute bei name. Pagirtina, kad veik visi nariai dalyvavo. Nariai gerai buvo nusiteikę, tai LLD kuopos išdais liko tuščias.

Mūsų spaudai reikalinga parama, tai nutarta paaukoti "Laisvei" ir "Vilniai" po šimtą dolerių. O dar išde likusieji 50 dolerių bus išdalyti po mažesnę sumą: "Liaudies Balsui" — 15 dolerių, "Darbui" — 10 dolerių ir kitiems svarbiems reikalams \$25. "Liaudies Balsui" ir "Darbui" gal ateiity pasistengsime su didesne suma.

Mūsų Benis Sutkus vėl sutiko būti laikraščio vajininku. Jis siemet susitarė su V. Taraškiene, iš San Leandro, bendrai dirbti. Tas yra gerai, ir linkiu jiems geriausių pasiekimų.

V. Burda pranešė, jog jis pageidauja, kad jo gimtadienio proga sekančią mėnesį, t. y. lapkričio 3 dieną, San Francisco, Oaklando ir San Leandro LLD kuopos bendrai suruoštų pobūvį bei pietus Finų salėje (1089 — 10th St., Berkeley, Calif.). Visas parengimo išlaidas jis pasižadėjo apmokėti, ir jis pageidauja, kad visas nuo parengimo likęs pelnas eity ateivių gynimui. Pietūs bus duodami 1 val. Visi yra kviečiami atsilankyti.

Gimtadienio atžymėjimas

Didelės padėkos žodis A.

Pittsburgh, Pa.

Mirtis išplėšė gerą pažangią draugę

Po sunkios ir ilgos ligos spalio 10 dieną ligoninėje mirė Agota Kudienė — buvęs Martinkienė, po tėvais Pynkvartaitė. Buvo gimusi ir augusi Lietuvoje Liepaloto dvare, Prienų apylinkėse, darbininko šeimoje. Jau na būdama, sulaukus vos 16 metų, 1914 m. birželio mėn. atvažiavo į Ameriką į Pittsburgh, Pa., pas motinos sesutę, tetą Jasčieng. Atvažiavus čion, kad ir jauna turėjo sunkiai dirbti. Dirbo tabako dirbtuvėje 12 valandų į dieną. 1916 m. ištekojo už Petro Martinkaus ir sukurė šeimą, užaugino ir apvedino gražią dukrelę.

Išgyvenus laimingai šeimą virš 20 metų, užėjus didžioji depresija, kaip ir daugelį, taip ir Martinkų šeimą palietė. Šeimoj atsirado trūkumai, nesantaika, nesusipratimai, gyvenimas velionės su P. Martinkum paoro-išsiskyrė. Po keleto metų ji susidraugavo su našliuku Juozu Kudžiu ir apsigėdė. Juozas ir Agotėlė Kudžiai išgyveno abu kartu virš 20 metų, — gyveno laimingai, pasiturinčiai, nieko jiems nestokavo, politiniai irgi buvo bendrų minčių. Tik apie 2 metai atgal velionė buvo gyvenimo žiauriai paliesta. Jos ir Martinkaus vienintelė dukrelė Francė žiaurius vėžio ligos buvo nukankinta — mirė palikdama savo šeimą.

Gailėstis jaunos mirusios dukters ir pasilikusių našlaičių anūkų velionė labai palietė. Po kiek laiko pati pradėjo sirgti. Jos vyras draugas Kudis nesigailėjo lėšų, bandė ir dėjo pastangas savo žmonai pagelbėti. Rodos, 5 kartus atidavė ligoninėje ir vėl parsivežė, gydytojai dėjo pastangas surasti ligos priežastį, pagydyti. Paskutiniu laiku jie surado — vėžys, — mirtis. Prieš mirtį velionė tai žinojo, kentė ir kanciose ligoninėje mirė. Gaila jos.

Kudienė gražiai buvo pašarvota J. B. Wentz šermėnėje, N. S. Pittsburgh, Pa. Karstas skendėjo gėlėse nuo draugijų, giminių ir draugų. Pirm kūno išlydėjimo, šermėnėje pasakė gražią prakalbą Ona Miliauskienė, apibūdindama velionės gyvenimą ir jos veiklą LDS 160 kp., Literatūros Draugijos 87 kp. ir Lietuvių Moterų Ašvietos klube ir abelnei Ant kapų labai gražiai kalbėjo Jonas amžiaus turinčios moterys. Daug žmonių vos peržengia pusamį ir jau skaitosi esą seniais ir pradeda mažai judėti.

Džiaugiamės turėdami Norkienę savo tarpe, nes ji yra nepavadojama parengimų, pobūvių ruošėja. Be to, ji visuomet puikiai nusiteikusi, gero, linksmo būdo.

Spalio 6 d. jau pasakėme sudie mūsų vasarinės išvykos, ypatingai į Santa Cruz, Calif., kur Kalifornijos milžinai gražuoliai raudonmedžiai veik dangų siekia. Lietaus sezonas jau atkeliavo. Paskutinė išvyka įvyko Mačiulių šeimos jaukoje sodyboje bei raudonmedžių parke. Turėjome ir svečių šiam piknike iš Yucaipos — A. Šatą su žmona ir M. Pukį. Jie, vykdam į Oregono valstiją pasižmonėti, pakeliui sustojo dalyvauti mūsų piknike. Šatų

J. Miliauskas

naujas Rambleris galės gerai traukti link žaliuojančios Oregono valstijos.

Josephine Anscott-Valiulytė pasidavė ligoninė patikrinti sveikatą. Jos sveikata pastaruoju laiku susilpnėjo. Linkime jai greitai susveikti.

S. F.

PHILADELPHIA, PA.

Per ilgą laiką seno amžiaus žmonės gyvenamuose namuose buvo apiplėšiami jaunuolio, kuris persistatydavo agentu, bedarbiu, ieškančiu darbo. Išgavęs į namus senukus sumušdavo, atimdavo pinigų ir, daugeliu atvejų, numesdavo laiptais žemyn. Suimtas Paul D. Ware ir laikomas bekaucijos iki teismo.

Aukščiausiojo teismo teisėjas Douglas, kalbėdamas Education Association, pasakė: Katalikų studentai Vietname gauna valdžios subsidijas, budistų ne. Katalikų vaikams valdžia duoda "scholarship", budistų ne. Katalikai turi įvairias privilegijas, budistai jų neturi.

Douglas pasakė: Tie, kurie aplanko komunistines šalis, nėra visi juodi, ir mes nesame visi balti.

TWU unija platina lapelius, raginat Pennsylvanijos ir Central Railroad darbininkus kovoti prieš geležinkelio suvienijimą. Andrew J. Kealin, TWU vice-prezidentas, sako, kad prezidentas Kenedis pasisakė prieš suvienijimą, tad unijos darbininkų užduotis kovoti prieš suvienijimą.

Vegeterijonai suvažiavime Philadelphiaje sakė, kad juos seką milijonai žmonių. Svarstė maisto gerumą ir jo kenksmingumą. Jie sako, kad jie turi 16,500 narių su raštine Chicagoje.

Erie Forge and Steel Corp. 1,100 darbininkų streikuoja. Kompanija nori numušti 24½ nuošimčio algą. Sakosi turi nuostolių, gaudina darbininkus dirbtuvės uždarymu, jeigu nebus nu-muštas uždarbis. Streikui vadovauja Steel Workers unijos lokalas 1573.

Dviejų vidurinių mokyklų moksleiviai S. Philadelphiaje neatėjo į pamokas bijodami einamų muštynių. Washington tyrinėjamo Valachi pasakymu, Philadelphiaje esą šimtas gemblerių. Policijos komisijonierius suspendavo kelis policijos viršininkus, kurių distriktuose gemblerystės vyksta.

Law School Forum of the University of Philadelphia studentai atšaukė kvietimą kalbėti gubernatoriui George C. Wallace lapkričio 6 d. Padaryta ramybės sumetimais.

Spalio 12-tą įvyko paroda paminėjimui 471 metų sukakties nuo Christopher Columbus išsikėlimo šiame pakraštyje.

Anglija atidarė kultūros parodą Philadelphiaje. Iškilmės įvyko Independence Hall. Kalbas sakė Anglijos ambasadorius ir mėras Tate.

Leon H. Sullivan of Zion baptistų klebonas sako: Penki šimtai negrų atsikels į baltųjų apgyventą seklįą Northeast Philadelphiaje, ar kam patinka ar nepatinka, nereikalaudami apsaugos.

Atlantic City dantų gydytojų suvažiavime pasakyta gražių kalbų dantų svei-

kais užlaikymo klausimais. Kalbą sakė ir gubernorius Scrantonas, įveldamas ir politiką.

Spalio mėnuo gražus, be lietaus. Vandens rezervuarai bei upės sumažėjo, bet pareigūnai sako, kad vandens trūkumo nebus. Valdininkai išpėja rūkytojus būti atsargiems, kad neįvyktų pavasario gaisrų pasikartojimų Delaware Valley ir Philadelphiajos apylinkėse.

LLD 10-tos kuopos susirinkimuose dalyvauja gražūs skaičius moterų. Jos prisideda su darbu parengimuose, diskusijose. Yra ir daugiau priklausančių, bet jos neima dalyvumo susirinkimuose. Iš virš 50-ties kuopoje narių dalyvauja susirinkimuose mažuma kaip moterų, taip ir vyrų. Draugė Smitienė, nvykusi į mūsų organizacijų parengimus kolonijose, gauna paramos mūsų judėjimui. Gaila draugės Zalnieraitienės, kad ji serga širdies liga. Ji buvo veikli kuopos narė ir iždininkė.

Draugės moterys sudaro didžiąją LDS penktos kuopos valdyboje ir nuo jų priklauso kuopos likimas. Draugė Smitienė yra ilgametė kuopos sekretorė, Zalnieraitienė iždininkė. Valantienė ir Šapranauškienė per eilę metų "Laisvės" vartininkės.

Širdinga padėka jums, draugės, už jūsų pasiūlytą ir darbą palaikyti Philadelphiajos koloniją.

Pilietis

New Haven, Conn

Mirė A. Biekša

Spalio 14 d. mirė Marė Ališauskas - Biekša. Buvo pažangi moteris, priklausė prie LLD 32 kuopos, nuoširdžiai gelbėjo dirbti parengimuose, rūpinosi darbo žmonių reikalais. Nuliūdime paliko sūnų ir dvi dukras su jų šeimomis. Lai būna jai lengva žemelė, o artimiesiems reikiu užuojautą.

Sekmadienį, spalio 20 d., LLD 32 kuopos nariai turėjo didelę grupę svečių, tai gauspadinės turėjo daug darbo, nes įvyko LLD Trečios apskrities konferencija.

LLD 32 kuopa taria didelę ačių už valgių pagaminimą Ievai Rudmanienei, Juzei Žolynienei už pyragą, Mureikams už sūrį, daržoves ir gėles, dėkui Margaret Valinčiui, J. Aleksai, Ievai ir Al Reid. Dėkui visiems ir visoms, kas aukojė ir dirbo.

J. Kunca

Baltimore, Md.

Spalio 5 dieną susituokė našlė Šuškevičienė su naujai atvykusiu ("dipuku") Beniu. Vestuvės buvo puošnios, Lietuvių svetainėje, taip sakant, parinktos publikos.

Jaunoji padėkavojo gauspadinėms už skaniai paruoštą maistą, o abudu jaunėji visiems ir visoms atsilankiusiems į vestuves. Po to išvyko, kaip sakoma, "medaus mėnesio praleisti". Linkiu jiems laimės.

M. B.

Maskva. — TSRS pirks iš Kanados už \$7,000,000 žemės rūdos kasimo mašinų.

3 pusl. Laisvė (Liberty) Penktad., spalio (Oct.) 25, 1963

Kodėl moterys gyvena ilgiau už vyrus

Pažanga medicinoje ir gyvenimo sąlygose, atrodo, daugiau pasinaudojo moterys negu vyrai, bent tiek, kiek tai liečia gyvenimo ilgį. Mergaitė, gimusi pradžioje šimtmečio, pavyzdžiui, turėjo vidutinišką gyvenimo ilgį 48,3 metų, o berniukas 46,3 metų. 1950 m. gyvenimo ilgis nuo gimimo pakilo ligi 71,1 metų moterims ir 65,6 metų vyrams. O per paskutinį dešimtmetį moterys laimėjo dar dvejus metus, o vyrai vienerius. Tai sudaro 6,5 metų skirtumą.

Kontrastas atrodo dar didesnis tarp miesto ir priemiesčių gyventojų, kuriems yra prieinama geresnė negu vidutinė sveikatos priežiūra ir gyvenimo lygis, bei vidurio aukštesnių pajamų grupėse. Tas pats polinkis yra matomas ir pasaulyje: kuo daugiau yra pažengęs kraštas, tuo daugiau skirtumo tarp vyro ir moters gyvenimo lygio.

Tam yra kelios galimos priežastys, pagal sveikatos autoritetus:

1. Modernioji medicina padarė didžiausią pažangą užkrečiamų ligų kontroliavime ir praktiškai beveik visai eliminavo gimdantių moterų mirtingumą. Iš kitos pusės, labai maža pažanga yra padaryta degeneratyvinių ligų srityje: širdies ir inkstų ligose, vėžyje, arterijų sukitėjime ir t. t. Moterys, atrodo, daugiau atsparesnės šioms ligoms negu vyrai. O jomis miršta kas metai gana didelis skaičius ligonių JAV-ose. Pavyzdžiui, dauguma mokslininkų mano, kad moteriškas hormonas, estrogenas, apsaugoja jaunas moteris nuo koronarinių arterijų sukitėjimo. Net ir tarp naujagimių mirimų skaičius tarp mergaičių yra daug mažesnis negu berniukų. Tai gana stipriai nurodo, kad kaip ir bendrai gyvulių pasaulyje, moteris pradedą gyvenimą su didesniais galimybėmis išgyventi negu vyrai.

2. Yra nemaža įrodymų, kad civilizacijos spaudimai paveikė vyrų sveikatą daugiau negu moterų. Su įtampa surištos ligos (kaip, pav., aukštas kraujospūdis ir kai kurios širdies ir virškinamo trakto ligos) užima vyrus nuo dviejų ligi penkių kartų daugiau negu moteris, priklausomai nuo amžiaus. Nusižudymų skaičius tarp vyrų yra apie tris kartus didesnis negu moterų.

3. Moters gyvenimas jai duoda mažiau progos būti pastatytai prieš dideles sveikatos rizikas. Nelaimingi atsitikimai, pav., ima gyvybę iš dvigubai didesnio vyrų skaičiaus negu moterų. Didelis rūkymas ir nutukimas (j abu reiškiniai žiūrėdami kaip į prisidedančius faktorius prie daugelio ligų) pasireiškia daugiau vyruose negu moteryse.

4. JAV-jų Viešosios Sveikatos Tarnybos apžvalga parodė, kad moterys daugiau negu vyrai praleidžia darbo dieną, kad galėtų nueiti pas savo gydytoją ar pasilikti lovoje dėl ligos. Iš viso jos yra linkusios sirgti dažniau, bet mažiau pavojingai, negu vyrai. Pav., moterys sirgo peršalimu (plaučių uždegimu, bronchitu ir t. t.) 15% daugiau

negu vyrai, tačiau jų mirtingumas nuo šių ligų buvo 40% žemesnis negu vyrų.

Išskiriant nęstumą ir panašias priežastis, moterys 15-64 metų laikotarpyje vidutiniškai eina pas gydytoją 5 kartus per metus, o vyrai — mažiau negu keturis. Jos praleidžia 3,6 dienas per metus lovoje dėl trumpos ligos, o vyrai — tik 2,6 dienos. Tame gal atsispindi kultūriniai, ekonominiai bei mediciniški faktoriai. Dienos uždarbio praradimas, darbo atsakingumas (ar gal nerealaus išdidumas fizinėmis jėgomis) prirakina daugelį vyrų prie darbo, kai iš tikrųjų jie turėtų gulėti lovoje ar nueiti pas gydytoją. ACNS

Pittsburgh, Pa.

Prisiminimas Juozo Šimkaus

Aš ir mano vyras buvome svečiuose pas draugę Besę Šimkienę. Mes nebuvome specialiai kviešti, tik pripuolamai užėjome, radom draugę Šimkienę gaminant pietus, o stalas buvo gražiai papuoštas. Mes jos užklausėm: Kodėl paprastą dieną taip viskas paruošta? Jinai paaiškino, kad 8-tą dieną spalio sukako 10 metų, kai mirė jos gyvenimo draugas Juozas Šimkus. Tai jo mirties prisiminimas.

Kiek vėliau atvažiavo mirusio brolis Julius Šimkus su savo žmona, ir atėjo jauna Šimkų giminaitė Onutė Šilkaitė. Kartu dalyvavo tų namų įnamė Anna Marlin.

Neilgai trukus pakvietė visus svečius prie stalo ir skaniai pavaišino. Laikė vaišių pokalbis buvo apie B. Šimkienės mirusį vyrą Juozą, apie jos vienintelį mylimą sūnelį Normaną, kuris vos sulaukęs 14 metų mirė. Taipgi ir apie jos sesutes, kurios jau keli metai, kai mirusios, tai yra: Viktorija Petrutienė, Chicago, ir Sophie Urmonienė, Pittsburghe. Prisiminta ir apie kitus.

Juozas Miliauskas priminė velionį J. Šimkų, kuris, būdamas biznieriū, o vėliau kartą smarkiai padirbėję dėl LDS vajuje ir laimėjo pirmą dovaną už įrašymą naujų narių.

Draugė B. Šimkienė sakė, kad ji sulaukė savo 70-ojo gimtadienio, bet jaučiasi gerai, ir dar gražiai atrodo. Draugė B. Šimkienė yra skaitytoja mūsų pažangios spaudos. Jūnai priklauso prie LDS 160 kuopos, Literatūros Draugijos klubo ir yra finansų raštininkė, ir Lietuvių Tautiškų kapinių Moterų Auxiliary. Ji tankiai dirba parengimuose ir yra gabi šeimininkė. B. Šimkienė turi labai gražią rezidenciją, ant gražaus kalnelio, graži aplinkuma, krūmokšniais ir gėlėmis apsodinta. Prie stulpo auga šimtmetis ažuolas.

Ona Miliauskienė

Maskva. — Lapkričio pradžioje nuo 25 šalių Komunistų partijų vadai paruošė šaukimą komunistų suvažiavimui, kuriame bus sprendžiami TSRS ir Kinijos komunistų nesutikimai.

Maskva.

— Lapkričio pradžioje nuo 25 šalių Komunistų partijų vadai paruošė šaukimą komunistų suvažiavimui, kuriame bus sprendžiami TSRS ir Kinijos komunistų nesutikimai.

MONTREAL, CANADA

Daugiau autobusų pastogių

Mažu pamažu Montrealo miestas vis dar pagerinamus. Jei ne ką kita, tai bent pastato pastoges laukimui autobusų, kur reikia daugiausiai žmonėms maitintis. Šiai ateinančiai žiemai nutarta pastatyti dar dešimt tokių pastogių. Tai iš viso jų jau bus 28. Pastogės, tiesa, nuo lietaus gerai, bet vėjo traukimas ir šaltis žiemos metu po jomis pasidaro daug didesnis, šurpu...

Surado priešistorinį akmenį

McGill universitetas ruošiasi statyti naujus meno pastatus. Jau kasamas fundamentas. Universiteto geologė, Mrs. L. Stevenson pastebėjusi tarp iškastų akmenų savotišką, nors labai mažam kiekyj, mineralų formaciją. Atidžiau patyrinėjusi, kaip ji sako, jos laimei, užtiklo labai retą — juo labiau, seną — iš atskirų mineralų susidariusį akmenį, kuris vadinasi "dowsomite". Ši reta brangenybė tuojuo buvo perduota McGill mokslinei muziejui.

Šis retas mineralas, "dowsomite" akmuo, ligšiol tebuvo rastas savu laiku Italijoje, Alžyrijoje, kiek vėliau, Coloradoj ir dabar pas mus Kanadoje, McGill universitete. Sakoma, kad kiek jo jau rasta pasaulyje, ir tai į vietą sudėjus tesvertų tik kelis svarus. Mokslininkai apskaičiuoja, kad šis mineralas pradėjęs formuotis prieš 400 milijonų metų.

Kaip tada ši McGill mokslinei apskaičiavimą galima suderinti su bažnyčios mokslo, kuomet mums sakoma, kad dievas tesutvėrė visą pasaulį tik prieš kelis tūkstančius metų?

Studentai susitaikė dėl maisto kainos

Montrealo universiteto studentų valgykloje buvo pakelta kaina jiems už maistą. Paprastai vieno pavalgymo kaina būdavo 75 c. Universiteto administracija pakėlė kainą 10 c. ir daugiau. Studentai, reikšdami protestą prieš pakėlimą kainos, pradėjo boikotuoti, per dvi savaites nėjo į valgyklą valgyti. Pagaliau per derybas vieni ir kiti padarė nuolaidų. Paliko kaip ant kurių valgių kainą 85 c., bet sutiko paruošti maisto vienam pavalgymui ir už 75 c. Studentai su tuo sutiko ir dabar vėl eina valgyti, pasirinkdami kainą, kuri jiems prieinama.

Unijos pasisakė už nacionalizavimą

Kvebeko Darbo Federacijos (Quebec Federation of Labor) unijų prezidentas Roger Provost čia kalbėdamas pareiškė, kad, jo nuomone, būtų geriausia, jei miesto pastatytoji didžioji koncertų salė (Place des Arts) būtų nacionalizuota. Jis sakė, kad atenančiam metiniam Federacijos mitingui, kuris įvyks lapkričio mėnesį, tuo klausimu bus priimta ir pristatyta mitingui priimti rezoliucija.

Jis taipgi sakė, kad visos afilijavusios į Federaciją unijos vienbalsiai pritaria vietinei artistų unijai (Union des Artistes) koncertų salėje, prieš amerikėnę (Actores Equity) uniją iš New Yorko.

Ruošiasi dideliui baliui

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų pašalpinė

dr-ja, kiek yra žinių, ruošiasi visais galimais būdais padaryti pasėkmingą ir vaisingą Draugijos rengiamą metinį balių-vakariene, kuri įvyks lapkričio 30 d., D. L.K. Vytauto Klubu svetainėje.

Iš patyrimo žinoma visiems, kad Sūnų - Dukterų Dr-jos balių visuomet būna smagūs, vaišingi, linksni. Todėl vietos ir apylinkės lietuviai, ypatingai Draugijos nariai, pasiskirkite tą šeštadienį niekur kitur, kaip tik minėtame baliuje dalyvauti. Atsilankę nesigailėsite.

Pagerbė sukakties proga

Giminės, artimieji draugai ir pažįstami spalio 12 d. gražiai pagerbė 20 metų vydinės sukakties proga Antaną ir Matildą (Miknaitę) Tautkus. Apart vaišių ir šiltų linkėjimų jubilijatams dar įteikta ir vertingų dovanų dėl atminties.

Svečiavosi

Dėkavonės dienos ilgam savaitgaliiui į Montrealą buvo atvažiavę iš Toronto Dr. Peter Morkis su žmona Stella (Minotaite). Jie apilankė čia savo senuosius pažįstamus.

Taipgi iš Jungtinių Valstijų buvo atvažiavusi pasi-svečiuoti E. Zeniuvienės sesutė.

CLEVELAND, OHIO

LLD 190 kp. susirinkimas

Teko girdėti apie kuopos valdybos pasitarimą reikalavusio svarbaus susirinkimo. Visų pirmausia, jis — šaukiamas praversti LLD Centro Komiteto balsavimus, taipgi jis bus jau paskutinis šiais metais, tai jame bus renkama ir valdyba sekančioms metams. O kad pajavairinti mūsų kuopų susirinkimus, drg. J. Žebrys pradžioje duoti paskaitą temoje "Skirtingi moralės supratimai". Jis sakėsi, jog turis daug medžiagos tais klausimais, kuri šiuo laiku tampa Lietuvos laikraščiuose ir žurnaluose. Į šį susirinkimą kviečiami ir kitų kuopų nariai, o taipgi ir nenariai gali dalyvauti.

Susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkr. 3 dieną, 3 val. po pietų. Baigus susirinkimą, bus paskaita, vėliau tėsias vaišės, kuriomis kuopos nariai ir svečiai galės klubo svetainėje praleisti visą popietę.

Taipgi kuopos valdyba turės ką tokio naujo praversti šiam susirinkime. Bet tą iškalno, matomai, neskelbia. Tai patirsite tik atsilankę į susirinkimą. Rep.

SILPNIAUSIAS ARGUMENTAS

Pas anglų rašytoją Somersetą Mohemą atėjo senukas, buvęs diplomatas, ir pasiskundė, kad jam labai nuobodu, nes nežinas ką, turint tiek daug laiko, veikti.

—Parašykite knygą — patarė Mohemas.

Senukas prisipažino, kad jau pats apie tai galvojęs, bet, tiesą sakant, nežinas apie ką galėtų rašyti.

Rašytojas nusišypsojo ir tarė:

—Tai silpniausias argumentas, kurį esu bet kada girdėjęs.

LAISVOJI SAKYKLA

Tie stebėtini žmonės

"Vilnis" aną dieną idėjo savo skiltyse įdomią ištrauką iš Brooklyno "Vienybės" savininkės Valės Tysliavienės rašto, kuriame ji aprašo Lietuvos laikraštinių gyvenimą. Ji rašo apie gautus išpūdžius Lietuvoj, kai ji ten lankėsi aną metą.

Taigi čia imkime ir perskaitykime truputį tą jos išpūdžių, o paskui galėsime pakalbėti apie tuos stebėtinius žmones sviete. Ji rašo apie sutikimą apsilankyti pas Lietuvos laikraštinių Vilniuje, pas Serafiną.

"Mielai sutikau, nes norėjau pamatyti, kaip gyvena Lietuvos spaudos darbuotojas."

"Jo butas — vienas iš naujesnių namų rajone. Įėjome į jaukų salionėlį, apstatytą, palyginti, moderniais Lietuvos gamybos baldais. Net ir drapiruotės lietuviškos, išastos 'Eglės žalčių karalienės' motyvu."

"...Kairėje didelė krosnis, iki lubų išmūryta šviesiomis plytomis... Tokios apšildymo sistemos dar nebuvau mačius, — la-lankė čia savo senuosius pažįstamus."

"Tai taip gyvena naujosios kartos lietuviai šian-dieninėje Lietuvoj, galvo-jau."

Serafinienė paklausė V. Tysliavienės, kaip amerikiečiai prilygsta Lietuvos laikraštinių gyvenimui. Kaip su atlyginimu. Mrs. Tysliavienė mums sako:

"Jai tai nieko neatsakiau, pokalbį nukreipiau kita tema. Negi aš, atvykusi iš tokio turtingo krašto kaip Amerika, pasakosiu kokios vargingose sąlygose ir sunkiose aplinkybėse pradėjome šeimyninį gyvenimą, kaip buvome maždaug Serafino ir jo žmonos amžiaus. Pagaliau, mano gyvenimas negali būti būdin-gas eliniam amerikiečiui, nes dirbant lietuviškoje spaudoje, net ir laisvoje Amerikoje, sąlygos buvo skirtingos ir nenormalios."

"Kaip gi galėjau Serafinams pasakoti, kad tais metais, kai vedėm, mano vyras buvo beveik bedarbis, nors rašydavo straipsnius 'Lietuvos Aidui', bet labai mažą atlyginimą tegavo..."

"Negi aiškinsiu, kad tais pirmaisiais metais mus su sūnumi globojo tėvai, nes neuždirbdavau tiek, kad būtų galima apmokėti mumą ir išmaitinti šeimą. Pagaliau, ne taip malonu tokiame jaukiame salionėly Vilniuje sėdint, prisipažinti, kad į mūsų pirmąjį butą New Yorke nei vasarą, nei žiemą neprasisvėrdavo saulės spindulys."

Nenorėdama pradėti verkti, V. Tysliavienė prasitarė Serafinams:

"Einaime į Neringą vakarienai, — visiems pasiūliau, nes bijojau, kad jaundamasi dėl praeities dar pradėsiu verkti..."

Tai nepavydėtinas, nepavydėtinas Mrs. Tysliavienės ir jos vyro Juozo Tysliavos gyvenimas. Daugelis tokių gyvenimą gyvena Amerikoje savo jaunose ir senose dienose. Ir nedarba, ir kitus gyvenimo trūkumus Amerikoje daugelis patyrė. Daugelis niekad iš nuolatinių nedateklųjų, bėdų ir vargų — vieni dėl sveikatos suklurimo iš pat ankstyvų dienų, o kiti — dėl ne-

buvimo laimingais, nelaimingu laiku gimę — kaip tūli tie nelaimingieji bando savo sunkią ekonominę padėtį išaiškinti...

Kai žmogus savo nelaimių priežasties nežino, nemato, kad jo tos gyvenimo nelaimės ateina jam todėl, kad jis brenda ne tuo keliu politiniai, kuriuo būtų jam galima iš tų nelaimių išbristi kada nors, tai dalinai jam atleistina. Nežino, tai nežino; nemato, tai nemato, ką gi dabar padaryti... Bet jeigu tas pats žmogus ir žino ir mato, jog tas politinis-ekonominis kelias jį veda ir veda dar giliau į tas jo gyvenimo bėdas ir vargus, kuriuo jis jau eina nuo pat savo jaunystės, ir nebando iš to vargų klampynės kelio išsisukti ir eiti tuo keliu, kuriuo jis žino ir mato, kad jį tas politinis - ekonominis kelias gali nuvesti į šviesią ateitį, tai iš tokio žmogaus reikia stebėtis... Mrs. Tysliavienė kaip tik toks žmogus ir yra. Tokiu žmogumi buvo ir jos vyras Juozas, nes ir jis tą žinojo ir matė, ką ir ji dabar žino ir mato.

Kaip mes matome ir žinome, Mrs. Tysliavienė leidžia "Vienybę" ne vien dėl "duonos ir druskos." Ji tą laikraštį leidžia ir dėl politikos, dėl savotiškos idėjos. O jos ta "idėja" yra vadinama tautininkų skaičiavimu, kuri buvo pagimdžius fašistinį smetonizmą, prie kurio, jeigu ir čia tas smetonizmas būtų buvęs, jai ir jos vyrui ir sūneliui būtų reikėję pabadauti, jeigu ne jos ir jo gerieji tėvai. Jeigu ji norėtų tik pragyvenimą pasidaryti iš laikraštinių kystės, tai jai yra proga bandyti leisti laikraštį, teikiant vien žinias ir komercijos reikalus. Bet ji to nedaro. Ji visvien, ar jai prasta, ar gera, pataikauja tautininkams ir skelbia jų politinius siekius, ir tiek. Tik ji bando nudauginti "pink", tai gal ir liberale. Bet Leonas Pruseika sakydavo: "Apsaugok nuo bado, ugnies ir liberalų, viešpatie!" Reiškia, ji nebando suktis iš to politiniai purvino kelio, kuris jai ir daugeliui kitų vien vargus ir bėdas žada.

Ji nebando eiti į tą kelią, kurį ji matė, kad tas kelias vedą į lengvesnį gyvenimą kiekvieną, ne tik laikraštinių. Ji nebando eiti tuo keliu, kuriuo dabartinės Lietuvos laikraštinių eina ir turi dabar be vargų gyvenimą ir visą šviesią ateitį. O juk ji tą matė, juk ji pati tą mums rašo.

Bea va, stebėtini žmonės stebėtinajai gyvena, stebėtinai elgiasi ir stebėtinai politikos seka, todėl mums yra ko iš jų ir stebėtis. Kaip pasirodo, kaip V. Tysliavienė pati mums pasakoją, jos gyvenimas taip nepavydėtinas, kaip ir daugelio paprasto darbo žmonių — nedatekliai, trūkumai, nedarbas... Šiurpu apie tokius dalykus ir kalbėti. Kas tokio padėty yra buvęs, dažnai jis yra linkęs prisiminti apie socializmą, ypatingai, jeigu jau jis žino ir matė, kad socializmas išveda iš to kroniško prasto gyvenimo, tas natūralu... Bet tas ne taip veitinų nedateklųjų, bėdų ir vargų — vieni dėl sveikatos suklurimo iš pat ankstyvų dienų, o kiti — dėl ne-

Mrs. Tysliavienė mano, matytis, kad jos laimės kozyrė vis tiek kada nors ims ir iškris jai. Ne visi juk ir laikraštinių skurdžiai, ypatingai "laisvoj" Amerikoje. Na, va, juk buvo savo laiku toks William Randolph Hearst. Jis buvo taip pasėkmingas laikraštinių kystė, kad pajėgė, sakoma, turėti palocių dėl savęs beveik kiekvienoj šaly ir nesuskaitomas krūvas pinigų. Bet yra ir dabar keli panašūs turtai apsi-krovę Amerikoje laikraštinių. Tiesa, jų tokių gal bus mažiau negu tu turi pirštų ant rankų — tik jau neskaitant ir kojų. Tačiau, va, toks laimikis gali pasitaikyti, kad ir Mrs. Tysliavienė gali iš tos profesijos tapti turtinga, ir jeigu jau ne visose svieto šalyse ji galėtų turėti sau po palocių, bet ir vieno gero kur ant Park Ave. užtektų.

Ne kitaip, kad ji taip mano, nes jeigu ji nemanytų tapti turtinga iš privates laikraštinių kystės, tai po pamatymu kaip gražiai Lietuvos laikraštinių gyvena prie socialistinės tvarkos, ji mestų "tautininkų" būbna mušus, kurie žada kada nors "Lietuvą išlaisvinti."

Kalbant apie stebėtinius žmones, man prisimena anais laikais ejęs laikraštukas "The Hobo News." Jo leidėjas ir redaktorius ten rašydavo apie šiurpulingą hobo-valkatų gyvenimą, jų vargus, pasibaisėtina valkatų likimą. Kai kada jis paprašydavo "gerų" žmonių "paduoti ranką" tiems paslydėliams - pavargėliams. Ne visada esą tu valkatų kaltė, kad jie esti tokiais. Ot, kartais pati tvarka, patys žmonės esą kalti, kad šitie valkatos jau "niekam nebetikę" — nei industrijai, nei biznui...

Tačiau jis savo tame laikrašty esančios ekonominės tvarkos nesmerkdamas. Jis laiks nuo laiko dar pareiškėdavo, jog jis tiki "free and private enterprise" — privatišką nuosavybę ir privatišką verslą.

Todėl jis vedė savo gyvenimą, kaip ir visi turėdai — naudojosi, kas yra geriausias. Jis buvo savininkas Rolls Royce, tai vienas iš brangiausių automobilių sviete. Tik tas jo automobilis neturėjo nei motoro, nei ratų padangų, ir skūri-nė jo stogo dalis buvo jau seniai iškirimjus. Todėl kalydavo, kadangi jis ten ir gyveno, tai palydsdavo po metaline stogo dalimi, kuri dar buvo cilybė. Jo "estas-tas" buvo prie pakraščio išmatų pylimo-laužo, prie St. Albans, New Yorko priemiesty.

Jis tame savo "palociuje" ir turėjo mirti, sako, nesulaukęs savo laimės kozyrės. O turėję laikraštinių jį pagerbė, kad jis respektavęs "private enterprise". Nevelinu tokios dalios dėl Mrs. Tysliavienės!

A. Gilman

Clearwater, Fla.

Serga A. Pakall

Susirgo Adelė Pakalnikienė (Pakall). Pašauktas daktaras į namus, kuris ligonę buvo atidavęs į ligoninę sveikatos ištyrimui. Po dviejų dienų ji grįžo į namus, bet ligos priežasties dar eina tyrimas. Jos artimi draugai apsilanko pas sergančią, pasikalba, kas daro ligonę linksmesne. Linkiu greitai pasveikti.

F. Lideikis

MIAMI, FLA.

Didelis ir gražus LLD 75 kp. banketas ir koncertas

Tai įvyko spalio 13 d., L. S. K. salėje. LLD 75-tos kp. darbštusis pirmininkas S. Kanapis paprašė publikos nusiraminti. Paaškinęs banketo tikslą, pakvietė V. Boviną kalbėti. Jis trumpoje formoje apibrėžė LLD tikslą ir veiklą.

Frasideda meno programa. Pirmininkas pakviečia ukrainiečių chorą, kuris vadovybėje Annos Tamchuk, gražiai sudainavo tris daineles. Taipgi Anna Tamchuk ir A. Soloway dainavo solo.

Užbaigimui programos pirmininkas pakviečia tik ką neseniai susitvėrusią lietuvių Aido choro moterų grupę. Grupė gražiai sudainavo „Supinsiu dainužę“, o vėliau visas Aidąs, vadovaujamas Violos Hagerty, gražiai sudainavo tris daineles, o ketvirtą dainą, „Kai aš turėjau kaime mergelę“, kartu su publika. Publika gausiu rankomis plojimu dėkojo abiem chorams ir solistams.

Tariame didelę padėką visoms gospadinėms. Vyriausia gospadinė buvo M. Chuladienė, kitos — S. Sukaitienė ir N. Tamošiūnienė. Prie stalų patarnautojos: A. Johns, F. Chwerut ir Millie Kancerienė. Draugė M. Chuladienė yra užsipeilinus didelės pagarbos. Jinai beveik per visą vasarą L.S. K. parengimuose gospadinavo, ir dar LLD 75 kp. parengime neatsisakė gospadinauti, kad sukelti reikalingą sumą pinigų spaudai. Drg. R. Chulada irgi kiekviename parengime dirba, jei ne vienoki, tai kitoki darba.

LLD 75-tos kp. susirinkimas su prelekcija ir muzikale programa atsituvo spalio 16 d. Spalio 1-tos parengimas davė gražaus pelno, tai šiame kp. susirinkime paskirstė laikrašiams „Laisvėi“ ir „Vilniai po \$50, Urugvajaus „Darbui“ surinkta iš privatinių žmonių \$88, ir iš išdo pridėta \$12, tai viso \$100. „Liaudies balsai“ \$35. Paskirta priešfašistiniam veikimui \$25, o draugas J. Swart aukėjo \$25, tai viso bus \$50.

Pasibaigus susirinkimui pirmininkas S. Kanapis pakvietė inžinierių A. P. Gabreną, kuris skaitė paskaitą temoje „Žmogus ir visata“. Paskaita buvo moksliska ir labai svarbi. Būtų labai gerai, kad inžinierius Gabrenas ir ant toliau parengtų mokslinių paskaitų.

Zemliau paduodu keletą ištraukų iš jo paskaitos:

—Žmogaus kūno medžiaga, palyginus su neribotais kiekiais medžiagos visatoje, yra tik mažiausia dulkė. Tačiau ji labai įvairi ir komplikuota. Visata yra labai didelė. Į ją įeina ne tik mūsų pasaulinė sistema, bet ir visi kiti žvaigždynai. Kas gi iš tikrųjų tie žvaigždynai yra? Tai grupės žvaigždžių erdvėje. Mokslininkai apskaičiuoja, kad šviesos greitis yra 186,000 anglišių mylių į vieną sekundę. Medžiaga yra visata: žemė, akmenys, visi augmenys, vanduo, anglis, visokie gazai, žmogus ir visa gyvybė susideda iš tam tikros medžiagos. Mokslininkai sako, kad žvaigždės yra sukoncentruota energija į tam tikrą tirštumos formą. Debesys skrajoja po erdvę, orui atvėsus, jų for-

ma keičiasi ir pavirsta į vandens lašus, kas sudaro lietų. Kada vanduo sušąla, pavirsta į ledą tam tikroje temperatūroje. Orui atšilus ir vėl pavirsta į vandenį. Mokslininkai apskaičiuoja, kad žemė atšals ir visa ant jos esanti gyvybė turės mirti, bet tam galims milijonus metų pakopsikeis temperatūra.

Pasibaigus paskaitai klausytojai rankomis plojimu gausiai padėjo prelegetui.

Graži ir liūdna atmintis

Negalima praleisti nepamirėjus, kad Mrs. A. Suvak gavo nuo draugų iš Chicago užrekorduotą juostelę L. Prūseikos paminklo atdengimo apeigų. Ją pridavė J. Stevensonui, kuris atsivežė savo rekorderį į LLD susirinkimą ir pagrojo. Tai buvo liūdna ir sykiu malonus pasiklausyti. Tas pas mus pasiliks atmintyje ant visados. Labai širdingas ačiū Mrs. A. Suvak už juostelę ir J. Stevensonui už atsivežimą „tape rekorderio“.

J. W. Thompsonas

Homestead, Pa.

Šių metų spalio 11 dieną mirė Ieva Gataveckaitė-Tushick, 83 metų. Ji buvo gimusi 1880 m. sausio 6 d. Palaidota spalio 14 d. Paliko sūnų, marčią, dukterį, žentą, 2 anūkus, 3 proanūkus ir tikrą brolį Joną Gatavecką, Carnegie, Pa.

Velionė Lietuvoje paėjo iš Daugelaičių kaimo, Virbalio valsčiaus (dabar Kybartų rajonas).

JAV išgyveno 61 metus. Brolis Jonas Gataveckas

Scranton, Pa.

Suskamba telefonas. „Na, kas čia dabar mane šaukia šiuo laiku,“ — pagalvojęs, ir paėmęs ragelį atsiliepiu „Hello.“

A, Staselis Rauduvė! — O kas gi gero? — užklausiau?

—A, kas čia gero! Argi tu negirdėjai, kad mano Lucė buvo operuota praėjusį pirmadienį, šio mėnesio 7-ą d.? — jis klausia.

—Operuota! — nustebau. —O kaip aš galėjau žinoti, kas gi man pranešė? — klausimu atsakiau.

Daug nesikalbėjome.

Už poros dienų susitarę su drg. K. Geniu nuvykome aplankyti gerą draugę. Pakeliui stapteliame ir pas Lucės Staselį ir pasiėmę ir jį kartu važiuojame į ligoninę. O štai mes jau ir ligoninėje ir Lucės kambarėje. Nors Lucė ir pergyvenusi nemenką operaciją, bet jau pilna žvalumo, atsikėlus iš lovos ir, rodos, jau gąstava ir kadrilių šokti. Tai buvo malonu matyti, kad Lucė pilna vilčių ir pasirengusi sekančią dieną jau palikti ligoninę.

Pas Lucę radome ir viešnią, jos brolečią, o dar už keliolikos minučių pribuvo ir daugiau lankytojų, tai draugės iš siurvimo įmonės, kur Lucė dirba. Taip jau buvo malonu išgirsti, kad gydytojais užtikrina, jog nieko pavojingo, nuožiūraus nėra, o tik paprastas augimas — tūmoras, kuris nemažai teikė jam baimės.

Taisyklis ir būk dar ilgai sveikutė, miela drauge Lucija! O tau, Stasel, daug ir geros ištermės gydyti savo Lucitę!

I. Kleivinskas

Dad, where were you in the thirties?

The thirties, the years of Roosevelt's New Deal, the years of the great unemployed struggles and hunger marches, the big drives to organize the mass production industries into industrial unions of the CIO, the great anti-fascist movements against Hitler and Mussolini and aid to heroic Republican Spain.

The thirties, the years of the big youth and student movements, the resurgence of African culture, the great debates, the rediscovery of our own revolutionary traditions stimulated by an engulfing crisis of our American society and the rising achievements of a socialist land.

Dad, where were you when all this took place?

Very likely the readers of this paper will tell their children, that somewhere, in one form or another, they shared in the great surging struggles of what is known as — the thirties. It was either on the picket line, in the union hall, the college campus, the neighborhood club and in other places and situations too numerous to mention—but he was there.

This is what we shall recall in celebrating the 30th anniversary of the American Committee for the Protection of Foreign Born on Sunday afternoon, November 3rd, 2 p. m., at Town Hall. We shall recall the mining town, the steel town, the big and small factory and office in the sprawling industrial centers of our land, where the great social reawakening urged us on to a new and better America.

The first to respond to the call of the CIO organizing Committee were the foreign born, who for generations were the basic labor force in our automobile, steel, mining, packing, aluminum, glass, textile and other basic industries. In fact, the first to be sought out in town upon arrival by the CIO organizer, were the foreign born. The reason was simple. The foreign born knew well the meaning of unionism. Many of them tried to build unions before. They knew solidarity, they read something about unionism, labor history and practice, social theory, parliamentary law through their own language newspapers, lectures and discussions in their own halls and club houses.

When the CIO had enough workers signed up on cards, giving their authorization to represent them in request for union recognition, the first organizing meetings most likely took place in the Polish-American Hall, the Ukrainian-American Hall, the Slav Hall etc. etc. At times the first temporary chairman or secretary or the one who was commonly referred to as the guy who stuck his neck out, was some old foreign born worker. Often, he was the only one among the first signed up union members who knew how to chair a meeting, who had heard of Robert's Rules of Order, who knew how to keep minutes and who could be trusted with the list of names.

This is what we shall re-

call on the occasion of the 30th anniversary of the American Committee, November 3rd at Town Hall. This is what we shall pay tribute to. This is what deserves to be honored and remembered, not only in tribute to our foreign born but to our native born as well. This is what is meant, in part at least, the contribution of Americans of foreign birth to the progress and greatness of our native American land. However, this not all. There is this and much more. Such as the contribution of foreign born Americans to what developed over the years as an American literature, art, science and other attainment of the human spirit.

So when your son, daughter or grandchild asks mom, dad, where were you in the thirties, you can point with pride to the social struggles of these years. To the big or small share you had in them. To your own education and social development as a person, as a citizen, as an American who rediscovered the deeprooted revolutionary history of this country. All of which gave meaning and purpose to your life, which in turn reflected itself in many more ways you personally are aware of in the growth of your own family, in the social values and standards you have imparted, in your own children and the new generation.

The 30th anniversary of the American Committee is the occasion, and the program at Town Hall on November 3rd is the means, with which to recreate ones own progressive past, his rich stimulating youth. It is to relive history, personally if you please, and proudly say, I was there. It is an occasion to point to the great struggles and liberating movements of our present day, taking place in new forms and under new leaderships and say we helped, and perhaps also pioneered, and we did what we could in toil and sacrifice, in mind and treasure to inspire this generation.

The very existence of the American Committee, its struggles, its legislative and educational work underlines this very well. Not a single person, or what is often referred to as a "case" that the American Committee represented, brought to public attention, aided in all ways possible, was because he or she committed a crime, charged with a felony, accused of personal dishonesty or moral turpitude. On the contrary, in almost every deportation proceedings, agent of the U. S. Department of Justice was forced to preface his demand for deportation with remarks of tribute to the person's honesty, integrity, intelligence, concern for his fellow man and exemplary family life. But the greater the virtues, the greater these human qualities possessed by the individual whose deportation and exile the government demanded, the more determined the government sought his banishment, precisely because of them. The better the man the greater

his "threat" to our national security! So thinks the Justice Department.

If this sounds crazy and almost unbelievable, it only illustrates how monstrous and unAmerican is the present Walter-McCarran Law and how perverted is the attitude of the Justice Department of this and previous administrations to Americans of foreign birth. It also points out how great, unfortunately so, is still the need for an organization such as the American Committee and how much deserving it is of your support.

Your place and that of your entire family on Sunday afternoon, November 3rd, is at Town Hall. To pay tribute to your past and to your own contributions to the progress and development of our country.

The entertainment part of the program in song and dance will likewise be greatly enjoyed by you. This will be an afternoon of great social and cultural satisfaction to you and your friends.

M. Y.

KRISLA!

Tasą iš 1-mo pusl.

tuvos pramonė įvykdė 1963 m. devynių mėnesių valstybinį planą.

Tai puiki žinia, tai džiugi žinia. Lai mūsų visų cina nuosirdžiausi sveikinimai mūsų senosios tėvynės žmonėms, patįjiai ir vyriausybei už tokių puikų laimėjimų!

Nelabai seniai, būtent rugsėjo 20 d. prezidentas Kenedis atėjo į Jungtinių Tautų Asamblėjos sesiją ir ištare sekamus auktisnius žodžius:

„Ir reikia surasti naujas priemones apskaitimui nuomonių ir idėjomis. O tai galima pasiekti apsilankymu vienu pas kitus, platesniu susisiekimu, apskaitimu žmonių, knygomis, radijo programomis. Nes kai pasaulis išsideda lenktynių ginklais, turi klestėti lenktynės idėjomis.“

Betgi mūsų Valstybės departamentas yra uždraudęs Amerikos žmonėms važiuoti į Kubą, į Kiniją. Jis taip pat neduoda pasų (pasportų) komunistams, norintiems po svietą pavažinėti, taipgi neduoda vizų komunistams, norintiems mūsų kraštą pamatyti ir apsiekti nuomonių.

Tai kur tie apskaitimai žmonėms ir idėjomis?

Veikiausiai rugsėjo 20 d. buvo ponas prezidentas pamišęs McCarran, Smith ir kitus reakcinius įstatymus.

Svarbus pasitarimas

Lapkričio 24 d. Čikagoje šaukiama svarbi konferencija aptarimui, kaip kovoti prieš naciškus karo kriminalistus, kurie dabar gyvena JAV.

Konferencija tęsis vieną dieną — tą pačią dieną ten pat bus ir masinis mitingas. Konferencija įvyks Hamilton Hotel auditorijoje, 20 S. Dearborn St., Chicago, Ill.

Ką Niujorko lietuviai darys tuo klausimu?

Man rodos, jau atėjo laikas pakelti balsą, kad karo kriminalistai būtų iškraustyti į tas šalis, kur jie nusikalto, kad ten jie prieš teismą atsakytų už savo kriminalybes.

Tam tikslui yra šaukiamas pasitarimas pradėti tą darbą. Įvyks „Laisvės“ salėje (102-02 Liberty Ave., Ozone Parke) spalio 30 d., 7 val. vakare.

Povilas V.

5 p.-Laisvė (Liberty)—Penktad., spalio (Oct.) 25, 1963

Binghamton, N. Y.

Iš LDS 6 kp. susirinkimo LDS 6 kuopos susirinkimas įvyko spalio 7 d. Lietuvių salėje. Buvo geras susirinkimas, bet galėjo būti skaitlingesnis.

Kuopos finansų sekretorė pranešė, kad pasveiko Heleena Blenkevičienė. Tai buvo linksma žinutė. Dar serga A. Navalinskas ir E. Tinkūnienė. Jie abudu gydos savo namuose. Linkime sėkmingai pasveikti. Toliau ji sakė, kad du nariai yra užvilkę duoklių mokėjimą. Nariai nekreipia dėmesio į kuopos sekretorės paraginimus užsimokėti duokles. Tokie nariai tik sau blogo daro. Jie turėtų kooperuoti su kuopos sekretoriumi ir be atidėlio užsimokėti duokles, kai gauna pranešimą.

Už poros mėnesių baigsis 1963 metai. Draugiškas patarimas nariams: patikrinkite savo mokesčių knygu-

PRANESIMAI

OZONE PAR, N. Y.

Lietuvių Kooperatyvės Spaudos Bendrovės direktorių susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 28 d., 7:30 val. vakare, „Laisvės“ salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti susirinkime. Valdyba

BROCKTON, MASS.

ALDLD 6 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, Lapkr.-Nov. 4 d., prasidės 7:30 val. vakare.

Prašome narius būtinai atėti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Gavome Centro Komiteto rinkimui blankas, taipgi pasitarsime banketo ir koncerto reikalais, kurie įvyks lapkričio 10 d., ir ir bus raportas iš 7 apskrities konferencijos, kuri išduos G. Shimaitis.

Daugelis narių yra nepalankūs lankyti susirinkimus, tai yra labai blogas dalykas. Būkite taip geri, visi ateikite į šį susirinkimą. Vieta Lietuvių Tautiško Namo kambariuose, 8 Vine St., Montello.

LDS 67 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, Lapkričio-Nov. 7 d., 7 val. vakaro. Visi nariai esate praešomi dalyvauti susirinkime. Vieta Liet. Taut. Namo kambariuose, 8 Vine St., Montello.

George Shimaitis (85-86)

WORCESTER, MASS.

Ketvirtadienį, Spalio-October 31, Lietuvių svetainė, 29 Endicott St., 7 val. vakare, įvyks Lietuvos Sūnų ir dukterų draugijos Moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas. Prašome nares dalyvauti susirinkime. Turime keletą svarbių klausimų aptarti. Valdyba (84-85)

ELIZABETH, N. J.

LDS 3-osios Apskrities konferencija įvyks Spalio-Oct. 27 d., 10 val. ryto, salėje 408 Court St. Prašome delegatus pribūti paskirtu laiku, taipgi pasiruoškite gerų sumanymų konferencijai.

Po konferencijos bus rodomos nuotraukos iš pilniko, įvykusio pas Čiurlius, kurį nutraukė Leonas Pasiūnas. A. S. (84-85)

SO. BOSTON, MASS.

Pranešame, kad LDS 1-os apskrities konferencija įvyks Spalio-Oct. 27 d., 11 val. ryto, 318 West Broadway, So. Bostone.

Kuopos išrinkite delegatus ir dalyvaukite konferencijoje.

LDS 1-os apskr. sekr. S. Rainard (83-85)

tes, kad būtumėte pilnai užsimokėję savo duokles už visus 1963 metus. Tai yra labai svarbu.

Sekantis LDS 6 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 4 dieną Lietuvių salėje, 315 Clinton St. Pradžia 6:30 val. vakare. Prašome narius dalyvauti šiame susirinkime. Pamaštykime ir apie naujų narių gavimą.

Onytė Wellus, fin.sekr.

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

HELP WANTED MALE

AUTOMATIC MACHINE OPERATORS

Old Line Center City Manufacturer, seeking experienced men in: 1) Setting up and tooling of single automatic lathes. 2) Setting up and operating centerless grinder. 3) Thread roll machine operation.

Call CE. 2-6700 9 A. M. to 5 P. M. (83-85)

BAKER. Head. European trained, needed for a large restaurant concern. Must be fully exp. & cap. of handling a bake shop. Must know all phases in the baking line. Hotel or club exp. req. Call SA. 6-8790. (84-86)

Help Wanted Female

Baltimore, Md.

HOUSEKEEPER. For couple with one child. Cook, general housework and assist with child care. Sleep in, own private room and bath. Must have good references. Salary \$165 month. Call 433-2335 (84-85)

Housekeeper. Mature. Age 30 to 50. For working couple, care of 2 small children. housework & cooking, sleep in. Thurs. & Sun. off, extra eve. if required. References required. WT-5-0842. (84-85)

Cooking & housework for Week-ends. \$25. Must have own transportation. Apply: JONES—2016 Naamans Rd. Northern Delaware

Afternoon or evening, except Thurs. (84-87)

MALE & FEMALE

Couple. Handyman, gardener. Wife to do upstairs work. Weekday morning. House available. Refs. req. Send resumes to P. O. Box 916—Devon, Pa. (84-88)

REAL ESTATE

Franklinville, N. J. N. Delsea Dr., Route 47, 3 lrg bedrooms, modern bath, liv. dining rms. Large mod. kitchen, hot water, heat, insulated, large basement. 2 car gar. Upper floor finished. 186 ft. front, 500 ft. deep, clear ground. Income stand in front. Sacrifice. Owner TU. 1-2590 (N. J.). (84-85)

STENGIASI ITIKTI

Paukštis kareitaitė savo inoringai draugei iš kartos susuka keletą lizdų. Sparnuotoji šeimininkė priekabia apžiūri visus statinius, bet pasirenka tiktai vieną, geriausią. Pasirinktąjį lizdą patelė rūpestingai išklodą plunksnomis. Kiti lizdai taip ir lieka nebaigti statyti.

Hartfordo Moterų Apšvietos Klubas

rengia

BANKETĄ

Lapkričio 10 November

Pradžia 12 val. dieną

LAISVES CHORO SALEJE

157 Hungerford Street, Hartford, Conn.

Pelnas skiriamas „Laisvės“ naudai.

Kalbės: Ieva Mizarienė

Kviečiame visus Hartfordo ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Išgirsite I. Mizarienės įspūdžius iš Pasaulinio Moterų Kongreso ir iš jos viešėjimo Lietuvoje.

Jungtinėse Tautose

United Nations, N. Y.—Na, tai ir 18-ojoje Jungt. Tautų asamblėjos sesijoje Kinijos Liaudies Respublika nebuvo įsileista į šią organizaciją. Balsavimas įvyko spalio 21 d. 41 šalis pasisakė už Kinijos priėmimą, o 57—prieš. Dvyliką šalių susilaikė, nebalsavo.

Vadinasi, JAV politika laimėjo, nes Stevensonas darė visa, kad Kinija nebūtų įsileista į JTO.

Iš tikrųjų, šiuo klausimu buvo du sumanymai: vienas, kad Chiang Kai-seko klijos atstovai būtų įsileisti iš šios organizacijos, o jų vietą užimtų Kinijos atstovai; kitas sumanymas, kad būtų pripažintos "abidvi Kinijos," kad abi būtų atstovai dalyvautų Jungtinėse Tautose. Pastarąjį sumanymą davė Tunisija, bet vėliau ji atsisakė tai siūlyti balsavimui. Jei būtų ejęs balsavimas "už dvi Kinijas," spėjama, jis būtų praėjęs, bet patį Kinijos Liaudies Respubliką nebūtų su tuo sutikusi; nebūtų sutikusios ir kitos socialistinės šalys.

Taigi 700,000 žmonių valstybė ir vėl pasiliko atskirta nuo organizacijos, kuri skaitosi pasauline.

Maršalo Tito kalba

Spalio 22 d. asamblėja aplankė Jugoslavijos prezidentą maršalą Tito. Asamblėja sutiko jį iškilmingai — delegacijos sustojimo ir karštais aploдиментаis Tito priėmė.

Bet vizitorių nebuvo — jie nebuvo įleisti į auditoriją, nes buvo bijojami, kad koks nors monarchistas ar šiaip beprotis gali tarp dorų žmonių įsiskverbti ir ką nors blogo padaryti.

Tito kalbėjo apie pusę tūkandros. Jis karštai stovėjo už taikos pasaulio išlaikymo. Reikia priminti, kad Tito į Niujorką užsuko, grįždamas iš kelionės po Lotynų Ameriką. Ten būdamas, jis kalbėjo su įžymiais valstybininkais ir visuomenininkais tuo pačiu taikos išlaikymo klausimu. Prieš apie porą mėnesių į Jugoslaviją buvo nuvykęs N. Čruščiovas — su juo Tito taipgi tarėsi pasauliniais klausimais.

Na, ir po viso to dabar jis kalbėjo iš pasaulinio parlamento tribūnos. Kalbėto-

jas sakė, jog šiandien pasaulinis karas, jei būtų naudojami branduoliniai ginklai, būtų toks baisus, kad po jo "nugalėtojas" būtų tokioje pat baisioje padėtyje, kaip ir "nugalėtas."

Išlaukiję Jungtinių Tautų būstinės jugoslavai — monarchistai ir kitokie liaudies priešai — suruošė piketą. Įvyko apistumdymų, fizinių susirėmimų tarp dorų žmonių ir skandalininkų. Tą pačią dieną anksčiau policija sučiupo du jugoslavus Woldorf Astoria viešbuty, kur Tito su žmona ir su savo grupe buvo apsiėję. Manoma, kad tie du vyrukai buvo prisijęti Titą užmušti. Jiedu suimti ir paleisti po kauciją pirmiau po \$10,000, o vėliau, dėka "geraširdžio teisėjo, po \$500 kiekvienas.

Maršalo Tito vizitas Niujorke išjudino monarchistus, fašistus ir kitokius liaudies priešus.

Jugoslavijos prezidentas buvo pasirengęs suruošti priėmimą viešbuty, kur jis buvo apsiėjęs. Apie 1.200 žmonių — įžymių amerikiečių, diplomatų — buvo išsiuntinėta pakvietimai, kad dalyvautų priėmime spalio 24. Bet, pamatę, kas čia darosi, Tito draugai nutarė priėmimą atšaukti. Tito kaltina Niujorko miesto policiją tuo, kad ji neužtenkamai ryžtingai valdo monarchistus ir fašistus. Policijos viršininkas atsaako, kad jis viską gerai tvarkas.

Korespondentas

Svečiai

Antradienio rytą brooklynietė Eleanor Sungailienė lankėsi "Laisvės" raštinėje. Ji neseniai buvo nuvykusi į Indijos valstiją pasisvečiuoti pas sūnų. Sako, jai labai patiko ten... rodos, kad kaip Lietuvoje. Ypač "Indian Summer" laikui, viskas puikiai atrodo.

Sugrįžusi į Brooklyną, nepamiršo ir laisviečių. Atnešė į raštinę didelį maišą gražių nunokusių obuolių — tai dovana "Laisvės" personalui. Apart vaisių, jį įteikė ir \$5, prisidedant prie vaiaus fondo.

Didelis aciu Eleanorai Sungailienei už jos dovanas. Daug sėkmės jai. L. K.—tė

Moterų klubas

Spalio 17 įvyko susirinkimas. Vakarą pirmininkė buvo išrinkta Vera Bunkienė, kuri sklandžiai vedė vakaro eigą.

Susirinkimas buvo pilnai sėkmingas, mūsų klubietės atsilankė beveik visos, ir mūsų naudai dar draugo klubas keturiomis narėmis, tai yra: Anne Yakštis, Mary Adams, Ona Jankaitis ir Helen Šimkus. Mums garbė yra turėti klubo tokias malonias moteris!

Sekr. Sofija Petkus skaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Fin. sekr. Suzana Kazokaite ir ižd. Uršula Badgonienė pranešė apie ižd. stovį. Ieva Mizarienė, Klubą pirmininkė, bendrai su visomis apspasvartė ateinančią banketą — vakarienę mūsų labai žinomos ir gerbiamos veikėjos K. Petrikienės įžymioms suakutims paminėti. Įvyks lapkričio 23 dieną, 6-tą val. v. Bus pagaminta skani vakarienė su visais priedais. Klubietės maloniai kviečia visuomenę dalyvauti. Yra išrinkta penkių asmenų komisija. Draugė K.K., negalėjusi pati atvykti, bet linkėdama gražaus ir sėkmingo banketo, atsiuntė jam dovaną dėžę kavos ir \$1. Ačiu — sunaudosime.

Ieva sakė, jog negalės būti su mumis "Laisvės" koncerte, kadangi yra užkviesta į Hartford su prkalbom. Connecticut žmonės nori Ievą išgirsti kalbančią apie Maskvos taikos kongresą ir mūsų gimtinę Lietuvą. Ją taip malonu išgirsti apie Tėvynę, ar ne? Kiekvienas iš mūsų retkarčiais gauname laiškus, žurnalus ir laikraščius. Tuoj griebiamės skaityti kas dedasi tojų mūsų mažųjų žemė? Tikrai pasakius, dabar nemaža žemė, o didelė! Ir visokiais būdais patobulinta, pagerinta ir laisva! Vaziuok, kur nori, jei tau nusibodo vienoj vietoj. O kur galėjom vaziuoti praeities "laisvoj" Lietuvoj? Na, užgyrėm Ievos Mizarienės išvyką ir palinkėjom jai sėkmės.

Pirmininkė I. Mizarienė pasiūlė rengti labai didelį Tarptautinės Moterų Dienos minėjimą, žinoma, su programa, kurią išpildytų mūsų Aido choro dainininkės. Be to, bus pakviesta kalbėtoja amerikietė. Sumanymas priimtas ir pavesta valdybai sutvarkyti reikala.

Nastė Buknienė pranešė, kad čia randasi drg. iš Argentinos, tai yra Jono Gasuono sesuo Palionienė. Viešėjo pas brolių gana ilgai, vyksta į namus. Argentinietei buvo įteikta dovana nuvežti savo klubui. Ir pakviesta pakalbėti. Palionienė labai gražiai išsireiškė apie viską. Jai labai patiko mūsų šalis ir patikome mes, ypač tie nuosirdūs žmonės, kurie taip buvo vaišingi jai. Ir pasakė, kad jai bus smagu keliauti, nes mūsų klubietė keliaus kartu. Pasirodo, kad tai Julia Šimkienė važiuoja aplankyti savo sesutę, gyvenančią Urugvajuje. Julia svečiuosis 6 mėn. Mes prašėm, kad ji apžvalgytų Lietuvį moterų gyvenimą ir veiklą, o sugrįžusi mums papasakotų.

Julė yra komedijantė. Man teko greta jos vaidinti 2-jose operetėse. Ji greičiausiai išmokdavo žodžius savo rolęse. Klubietės palinkėjo abiem draugėms laimingos kelionės: Palionien-

nei sugrįžti į namus, o Šimkieni linksmy atostogų.

Vienbalsiai draugės priėmė pasiūlymą pravesti darbą dėl taikos!

Moterų Klubas, neturėdamas nuosavos mitynų korespondentės, išrinko Eleną Brazauskienę, kuri mielai sutiko pareigą atlikti.

Šį kartą varduvininkų nebuvo, bet ateityje, girdėjau, bus. Reiškia, vašinsimės. Tai likime sveikos, iki pasimatymo!

Elena B.

Šaunus pagerbimo banketas

Jau buvo trumpai minėta "Laisvėje", kad įvyko gražus pagerbimo banketas draugams Veličkams, tačiau smulkesnis aprašymas palikta patiems rengėjams. Lai būna taip...

Gana sėkmingas buvo Aido choro surengtas banketas ir tinkamai pagerbti mūsų aidičiai Domicėlė ir Alekas Veličkai. Svečių susirinko pilnutėlė "Laisvės" salė, kurie linksminosi iki vėlu mo s, nesiskubindami eiti namo.

Vakaro vedėja Lillian Kavaliauskaitė vykusiai vedė visą programą eigą, kuri susidėjo iš dainų, sveikinimų ir kalbų.

Meninę programą atliko Aido choras, po vadovybe choro mokytojos Mildred Stensler, sudainuodamas: "Kaiminkai", "Užstalės dainą" ir "Sukaktuvių dainą". Solistas V. Bekeris padainavo dvi lietuviškas ir dvi angliškas dainas, atitinkamas šio vakaro pobūdžiui. N. Ventienė ir A. Velička padainavo iš operetės "Kada kaimas nemiega" duetą. Svečiai, gi, aukštai įvertindami mūsų menininkus, atsilygino karštais aploдиментаis.

Specialiai šiai progai paminėti draugas J. Juška parašė gražų eilėraštį, kurį turėjo perskaityti jo žmona Magdutė, todėl kad Juška serga ir negalėjo drauge su visais čia dalyvauti, bet tikiu, mintimis jis buvo kiekvieną minutę su esančiais šiame bankete dalyviais.

Sveikinimus iš kitų miestų skaitė šio vakaro pirmininkė Lillian Kavaliauskaitė. Malonu buvo išgirsti linkėjimus nuo žymios visuomenininkės Ksaveros Karosienės iš San Leandro, Cal., taip pat ir nuo draugų J. ir S. Thompsonų iš Miami, Fla. O draugas L. Tilvikas iš Easton, Pa., "prie sveikinimo dar pridėjo dešimtinę dovanų Aido chorui. Banketo metu, buvo atnešta sveikinimo telegrama Veličkams nuo Myldos ir Walter Žukų. Walteris, kaip žinia, savo laiką buvo Aido choro mokytojas. Gražu ir kilnu, kai prisimena visi draugai ir artimieji, ar tai būtų iš toli, ar iš arti...

Iš publikos tapo pakviesta pasakyti keletą žodžių, žinoma dainininkė — solistė, Margaret Česnavičūtė-Petrikienė, kuri pažįsta Veličkus jau eilę metų ir su Aleku dainavusi operetėje "Grigutis". Margaret pareiškė draugams Veličkams širdingus linkėjimus, o kas svarbiausia — geros sveikatos, kad dar ilgai Alekas galėtų dainuoti Aido chore. Taip pat trumpais sveikinimais linkėjo geriausios kloties: B. Sutkaitė-Krasnikienė, Mrs. Lukas ir Velič-

kų sūnus Justinas su žmona Marcia.

Po programos Aido choro vice-pirmininkė Elena Brazauskienė įteikė draugams Veličkams dovaną nuo visų aidičių ir ten buvusių svečių.

Pabaigoje kalbėjo abudu Veličkai. Domicėlė prisiminė praeities meno veiklą, kuomet ir ji pati dalyvavo. Padėkojo šeimininkėms ir visiems aidičiams, kurie prisidėjo savo darbu prie šio pokylio. Ji dėkojo Aido chorui už sumanymą šį banketą įvykdyti.

Alekas kalbėdamas taip pat prisiminė praeities laikus, praleistus meno saviuvelkos bare; kaip jis nuo pat jaunų dienų turėjo palinkimą prie meno, prie dainos ir iki šiolie laikosi tos minties, būti pažangiųjų tarpe ir puoselėti mūsų kultūrinę veiklą tolyn.

Baigdamas jis padėkojo visiems už atsilankymą ir aidičiams už didelį triušą. Jis ragino visus tuos, kurie myli dainą, savo kalbą ir tėvynę, stoti į Aido chorą. Kadangi buvo daug svečių, tai šeimininkėms buvo darbo užtektinai. Jos susilusios dirbo per visą dieną iki vėlyvos nakties virtuvėje, ir už tai vertos pagyrimo. Valgius pagamino adietės B. Briedienė ir K. Rušinskienė su drauge Čaikauskiene. Maistą į stalus nešiojo šios adietės: N. Buknienė, H. Feiferienė, N. Ventienė ir N. Iešmantienė.

Šaunus ir didelis buvo draugų Veličkų pagerbimo banketas, ir reikia pasakyti, kad šie draugai pilnai šios garbės verti!

H. Feiferienė, Aido choro koresp.

Gražiai ir linksmai išlydėkime drauges

Pastaruoju metu Didžiamame New Yorke vieši draugiška, kukli argentinietė Marija Palionienė. Viskuo mūsų šalyje įdomaudama, visus mūsų žmones norėdama susitikti, susipažinti, ji lankėsi į visokius lietuvių visuomeniškus pobūvius ir visur, kur buvo kviečiama. Ji įsigijo daug pažinčių ir draugų.

O štai ir atėjo laikas, kai jos viešėjimo pas brolių Joną Gasūną dienos baigiasi. Daug kas kviečia dar kartą užteiti. Daugelis norėtų ją susitikti, apie Argentinijoje gyvenančių savo giminę ar kaimyną pasiteirauti. Bet kas gi visą tai besuspėtų paskutinėmis kelionėi pasirošimo dienomis?

Grupė Marijos draugų sakome: Sueikim į Laisvės salę visi, kurie norime viešnios ko nors klausyti, ką nors jai pasakyti, ją dar susitikti, ar tik palinkėti gero vėjo kelionėje viešniai ir jos draugei sankeleivei Juliai Šimkieni.

Julia Šimkienė vyksta atlinkyti Urugvajuje gyvenančią savo seserį.

Draugiškas, vaišingas Marijos ir Julijos išleistuvių pabūvis įvyks jau šio šeštadienio vakarą, spalio 26 d., Laisvės salėje, kampas Liberty Ave. ir 102 St., Ozone Park. Įėjimas nemokamas. Kviečiame visus.

Prašome nesivėluoti: vašes duosime 6 valandą. Pokalbiai paskiaūs. Vakarienei: kepta hamė, apkeptos bulvės, varškė, pyragas, kava ir kiti priedai.

Iki pasimatymo!

Grupė Draugų 6 p.—Laisvė (Liberty)—Penktad., spalio (Oct.) 25, 1963

PRAŠYMAS

Jau skaitėte, jog Amerikinis sveturgimiu amerikiečių teisėms ginti komitetas minės savo veiklos 30 metų sukaktį šauniu koncertu lapkričio 3-čią Town Hall (salėje). Dabar prašome:

Isigvirkite iš anksto įžangos bilietus ne vėliau spalio 28 d. Kviečiame visus koncerte dalyvaut, prašome ir kitus kviesti. Paremsite svarbų darbą ir girdėsite rinktinių menininkų ir to darbo vadovų pranešimų programą. Pradžia 2 val.

Town Hall lengva rasti. Ji yra prie pat Times Square, 43rd St. ir Broadway, Manhattan'e. Kor.

EGLE PRIEŠ TRIUKSMĄ

Tūlas Vienos architektas irodė "eglių ekranų" efektyvumą. Eglių sodiniai su geria gatvės triukšmą taip, kad už tokios spygliuočių užtvaros esančių namų gyventojai visiškai išvengia didmiesčio garso "fono."

New Yorkas. —Sulaukus 62 metų amžiaus mirė H. R. Ekins, karo metu buvęs korespondentas.

Pelnagrobiai veikia

Washingtonas. — Prieš kiek laiko rimtesni admiralai ir JAV Gynybos sekretorius R. McNamara pasisakė prieš statymą lėktuvnešių, nes jų pastatymas labai brangiai atsieina ir jie gali būti greitai nuskandinti.

Bet iš tu laivų statybos darosi milžiniškus pelnus laivų statyklų savininkai. Jie dabar veikia į kongreso narius, kad pasisakytų už lėktuvnešių statymą.

Pekinas. — Kinija ir Ceilonas pasirašė sutarti. Kinija duos Ceilonui 200,000 tonų ryžių, o iš Ceilono gaus 35,000 tonų gumos.

RANDAVOJIMUI

Išnuomojamas 3 rūmų apartmentas, apšildomas, gėsinis pečius ir visi kiti moderniniai įrenginiai. Prašome kreiptis: Mrs. Kripaitis, 1337 E. 5th St., Brooklyn, N. Y. (84-87)

FOR RENT

Young business woman or elderly woman to share three room apartment. Good location. No telephone. Must see apartment. 591 Williams Ave., Apt. 6C, Brooklyn, N. Y. Pennsylvania Sta., (IRT Line). (82-85)

"LAISVĖS" KONCERTAS

Ivyks Sekmadienį

Lapkričio 10 November

Pradžia 3-čią valandą

Schwaben Salėje

474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

Programą atliks:

VICTOR BECKER

ELENA BRAZAUSKAS

Jiedu dainuos solus ir duetas

RUSŲ ŠOKEJŲ GRUPĖ "YULA"
Vadovaujama Fred Klimovich

BIRŪTA RAMOŠKAITE-MANN
Iš Jacksonville, Florida

Dalyvaus Aido choras, Aido moterų choras ir Aido moterų kvartetas. Vadovauja Mildred Stensler.

Kviečiame visus atsilankyti ir prašome iš anksto įsigyti bilietus.

Ižanga \$1.50 asmeniui (taksai įskaityti)
Rengimo Komisija

FLUSHING, L. I.

Liūdnas Prisiminimas
Mano Mylimo Gyvenimo Draugo

Vincento Kazlausko

Jis išsiskyrė iš mūsų tarpo spalio 25 d., 1961 m. palikdamas mus giliame liūdesyje. Išsėkis, brangusis, mes gerbėme ir gerbsime Tave visados, ir ne užmiršime tavęs niekad.

—Anna Kazlauskienė
gyvenimo draugė
ir sūnus su šeima